

**REVIZIJSKO POROČILO O SMOTRNOSTI POSLOVANJA
MESTNE OBČINE NOVO MESTO
PRI OPRAVLJANJU NALOG S PODROČJA TURIZMA
V LETIH OD 2002 DO 2005**

*Bedimo
nad potmi
javnega
denarja*

POS LANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

**REVIZIJSKO POROČILO O SMOTRNOSTI POSLOVANJA
MESTNE OBČINE NOVO MESTO
PRI OPRAVLJANJU NALOG S PODROČJA TURIZMA
V LETIH OD 2002 DO 2005**

Številka: 1215-31/2006-19

Ljubljana, 8. junija 2007

Računsko sodišče je opravilo revizije smotrnosti poslovanja šestih občin pri opravljanju nalog s področja turizma v letih 2002, 2003, 2004 in 2005 (v nadaljevanju: v letih od 2002 do 2005), med njimi tudi v Mestni občini Novo mesto. Za izvedbo revizij se je odločilo predvsem zaradi pomembnega obsega prihodkov od koncesijske dajatve od posebnih iger na srečo (v nadaljevanju: koncesijska dajatev) in od turistične takse v proračunih občin. V letu 2005 je imelo šest revidiranih občin skupaj 3.079.742 tisoč tolarjev (12.851.536 evrov) prihodkov od koncesijske dajatve in od turistične takse oziroma 45 odstotkov teh prihodkov v vseh občinah v Republiki Sloveniji. Za izvedbo revizij se je računsko sodišče odločilo tudi zaradi ocenjenega tveganja, da se prihodki od turistične takse in od koncesijske dajatve v občinah niso namensko porabljali.

Računsko sodišče je revizije izvedlo z namenom

- prispevati k zagotovitvi pogojev za uspešno opravljanje nalog s področja turizma in uspešnosti razvoja turizma v občinah,
- opozoriti na problematiko zakonodaje ter podati morebitne predloge za njeno spremembo,
- zagotoviti prenos izkušenj med občinami.

Z revizijami je računsko sodišče presojalo, ali so

- občine zagotovile pogoje za razvoj turizma (kadri, ustrezna organiziranost turizma v občini, sredstva za financiranje turizma);
- bile občine uspešne pri pridobivanju in porabi sredstev za turizem (ureditev razdelitve koncesijske dajatve v zaokroženem turističnem območju na podlagi opredeljenih meril, izvajanje nadzora nad pobiranjem in odvajanjem turistične takse ter vodenjem evidenc, povezovanje z drugimi subjekti na področju turizma in pridobivanje dodatnih sredstev za turizem iz drugih virov, namenska poraba sredstev za turizem, transparenten sistem financiranja nosilcev turizma v občini);
- bile občine uspešne pri načrtovanju razvoja turizma in pri poročanju o uresničevanju ciljev (ustrezno dolgoročno in letno načrtovanje razvoja turizma, ustrezno poročanje o uresničevanju zastavljenih ciljev).

Cilj revizij je bil izrek mnenja o uspešnosti poslovanja občin pri opravljanju nalog s področja turizma.

Mestna občina Novo mesto je v letih od 2002 do 2005 razpolagala z namenskimi prihodki za turizem v skupnem znesku 104.159 tisoč tolarjev (434.648 evrov) oziroma 0,4 odstotka vseh prihodkov iz bilanc prihodkov in odhodkov zaključnih računov proračuna Mestne občine Novo mesto za leta od 2002 do 2005.

Glede zagotavljanja pogojev za razvoj turizma je računsko sodišče ugotovilo, da jih je Mestna občina Novo mesto zagotovila, razen namenske opredelitve prihodkov od turistične takse in od koncesijske dajatve v odloku o proračunu za leti 2002 in 2003 ter ustrezne organiziranosti turizma v občini po določilih Zakona o pospeševanju turizma.

Glede ocenjevanja uspešnosti občine pri pridobivanju in porabi sredstev za turizem je računsko sodišče ugotovilo, da ravnanje Mestne občine Novo mesto v nekaj primerih ni bilo ustrezno, ker

- v celotnem revidiranem obdobju ni vzpostavila evidence o obveznostih posameznih zavezancev za odvajanje pobrane turistične takse na poseben račun občine in ni sodelovala s pristojnim davčnim organom glede prisilne izterjave turistične takse, zaradi česar je izgubljala tudi zakonite zamudne obresti;
- odhodkov, povezanih z namenski prihodi od koncesijske dajatve, ni izkazala na posebnih proračunskih postavkah (odhodki niso bili določljivi);
- je turističnim društvom dodelila del transferov, ne da bi predhodno izvedla javne razpise in ustrezne postopke za dodelitev sredstev.

Glede uspešnosti občine pri načrtovanju razvoja turizma in pri poročanju o uresničevanju ciljev je računsko sodišče ugotovilo, da ravnanja Mestne občine Novo mesto ni bilo ustrezno, ker

- v dolgoročni strategiji razvoja turizma opredeljeni strateški cilji niso natančno določeni, merljivi in časovno opredeljeni ter ne izražajo razvojnih usmeritev občine. Občina nima letnih izvedbenih ciljev za leti 2002 in 2003, za leti 2004 in 2005 pa niso natančno določeni in merljivi, saj njihovega doseganja ni mogoče spremljati in ocenjevati. Zaradi pomanjkljivo opredeljenih dolgoročnih ciljev in odsotnosti oziroma pomanjkljive opredelitve letnih izvedbenih ciljev tudi ni mogoče ugotavljati njihove medsebojne povezanosti;
- za leta od 2002 do 2005 občina ni pripravila poročil o doseženih ciljih in rezultatih.

Na podlagi navedenih ugotovitev računsko sodišče meni, da je bila Mestna občina Novo mesto *pri opravljanju nalog s področja turizma v letih od 2002 do 2005 delno uspešna*.

Občina je razkrite nesmotrnosti odpravila oziroma sprejela ustrezne popravilne ukrepe že med revizijskim postopkom, zato *odzivno poročilo ni potrebno*.

Občini je računsko sodišče priporočilo, naj

- določi koordinatorske osebe za področje turizma, ki bo usklajeval aktivnosti med oddelki mestne uprave, nosilci turizma v občini in drugimi subjekti (predstavniki gospodarstva, drugih lokalnih skupnosti, državo ipd.). Prouči naj, katera znanja in veščine potrebujejo zaposleni, ki se ukvarjajo s turizmom, in zagotovi, da se bodo strokovno izpopolnjevali;
- razmisli o možnosti poenostavitve dostave mesečnih poročil o številu prenočitev in znesku pobrane turistične takse občini s pomočjo elektronskih medijev (npr. preko elektronske pošte ali z neposrednim vnosom na spletni strani občine);
- sodeluje s pristojnim davčnim organom tako glede nadzora nad pobiranjem in odvajanjem turistične takse ter vodenjem evidenc kot tudi glede prisilne izterjave turistične takse;
- v zaključnih računih proračuna prikaže namensko porabo prihodkov od koncesijske dajatve;

- v proračunih opredeli letne izvedbene cilje, ki bodo natančno določeni, merljivi in vrednostno opredeljeni ter povezani z natančno določenimi, merljivimi in časovno opredeljenimi dolgoročnimi razvojnimi cilji, kar bo občini omogočilo lažje poročanje o njihovem uresničevanju.

V revizijskih poročilih o smotrnosti poslovanja šestih občin na področju turizma računsko sodišče opozarja na nejasnost zakonodaje s področja javnih financ glede opredelitve namenskosti prihodkov od turistične takse in od koncesijske dajatve, zato bo pristojnemu ministrstvu predlagalo dopolnitve 43. člena Zakona o javnih financah tako, da bo iz njega jasno razvidno, da so namenski prihodki tudi vsi tisti prihodki, ki so kot taki opredeljeni v področni zakonodaji. Opozarja tudi na pomanjkljivo normativno ureditev načina razdelitve koncesijske dajatve med lokalne skupnosti v okviru zaokroženega turističnega območja. Pristojnemu ministrstvu bo zato predlagalo, da se merila za razdelitev koncesijske dajatve med lokalne skupnosti v okviru zaokroženega turističnega območja določijo s predpisom. Opozarja tudi na težave občin pri pridobivanju podatkov o zavezancih za pobiranje in nakazovanje turistične takse na poseben račun občine, če jim zavezanci ne pošiljajo mesečnih poročil o številu prenočitev in znesku pobrane turistične takse. Računsko sodišče bo zato pristojnemu ministrstvu predlagalo, da v okviru svojih pristojnosti zagotovi sodelovanje upravnih enot in občin glede vodenja evidenc o zavezancih za pobiranje in nakazovanje turistične takse.

KAZALO

1. PREDSTAVITEV REVIZIJE	9
1.1 PREDSTAVITEV PODROČJA	9
1.1.1 Pomen turizma za Slovenijo	9
1.1.2 Organiziranost, naloge in viri financiranja turizma na lokalni ravni.....	10
1.2 NAMEN IN CILJI REVIZIJE	12
1.3 METODE DELO.....	12
1.4 PREDSTAVITEV OBČINE	12
1.4.1 Splošni podatki o občini	12
1.4.2 Podatki s področja turizma v občini	15
1.5 PRIMERNA PORABA, LASTNI PRIHODKI TER FINANČNA IZRAVNAVA	19
2. ALI JE OBČINA ZAGOTOVILA POGOJE ZA RAZVOJ TURIZMA	21
2.1 KADRI.....	21
2.2 ORGANIZIRANOST TURIZMA V OBČINI.....	22
2.3 SREDSTVA ZA FINANCIRANJE TURIZMA.....	23
2.3.1 Ureditev koncesijske dajatve	23
2.3.2 Akt o turistični taksi	24
2.3.3 Namenskost prihodkov od koncesijske dajatve in od turistične takse.....	25
3. ALI JE BILA OBČINA USPEŠNA PRI PRIDOBIVANJU IN PORABI SREDSTEV ZA TURIZEM	27
3.1 MERILA ZA RAZDELITEV KONCESIJSKE DAJATVE	27
3.2 NADZOR NAD POBIRANJEM IN ODVAJANJEM TURISTIČNE TAKSE	27
3.3 POVEZOVANJE Z DRUGIMI SUBJEKTI S PODROČJA TURIZMA IN PRIDOBIVANJE DODATNIH SREDSTEV	29
3.4 NAMENSKA PORABA SREDSTEV ZA TURIZEM.....	31
3.5 FINANCIRANJE NOSILCEV TURIZMA V OBČINI	32
4. ALI JE BILA OBČINA USPEŠNA PRI NAČRTOVANJU TURIZMA IN PRI POROČANJU O URESNIČEVANJU CILJEV	34
4.1 NAČRTOVANJE RAZVOJA TURIZMA	34

4.1.1	Dolgoročna strategija razvoja turizma.....	34
4.1.2	Letni izvedbeni načrti za področje turizma	36
4.2	POROČANJE O URESNIČEVANJU CILJEV	36
5.	MNENJE	38
6.	ODZIVNO POROČILO	40
7.	PRIPOROČILA	41
8.	PRILOGI	42
	PRILOGA 1: CILJI NA PODROČJU TURIZMA.....	42
	PRILOGA 2: STRATEŠKI CILJI RAZVOJA TURIZMA.....	42

1. PREDSTAVITEV REVIZIJE

Revizijo smotrnosti poslovanja Mestne občine Novo mesto, Seidlova cesta 1, Novo mesto (v nadaljevanju: občina) pri opravljanju nalog s področja turizma v letih 2002, 2003, 2004 in 2005 (v nadaljevanju: v letih od 2002 do 2005) smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču (v nadaljevanju: ZRacS-1)¹ in programa dela za izvrševanje revizijske pristojnosti računskega sodišča v letu 2006. Sklep o izvedbi revizije² je bil izdan 17. 2. 2006.

1.1 Predstavitev področja

Revizija zajema zagotavljanje pogojev za uspešno opravljanje nalog s področja turizma ter uspešnost razvoja turizma v občini v povezavi s prihodki od turistične takse ter od koncesijske dajatve od posebnih iger na srečo (v nadaljevanju: koncesijska dajatev). Po podatkih Ministrstva za finance (v nadaljevanju: MF) predstavljajo prihodki od turistične takse ter od koncesijske dajatve 2 odstotka vseh prihodkov iz bilanc prihodkov in odhodkov zaključnih računov proračuna občin v Republiki Sloveniji v letu 2005.

1.1.1 Pomen turizma za Slovenijo

Turizem je največja svetovna gospodarska panoga in temeljni kazalec družbenega razvoja posamezne države. Kot takega lahko opredelimo tudi slovenski turizem, ki zagotavlja 9 odstotkov bruto družbenega proizvoda, zaposluje približno 52 tisoč ljudi, predstavlja 20 odstotkov slovenskega izvoza blaga in storitev in prav toliko deviznega priliva v tekoči del plačilne bilance. Ima enega največjih panožnih multiplikatorjev proizvodnje (1,8), saj povezuje številne gospodarske dejavnosti, pospešuje regionalni razvoj in povečuje ekonomsko vrednost naravne in kulturne dediščine³. Ker je narava turizma široka, hkrati pa sestavljena iz številnih različnih, pa vendarle med seboj povezanih sektorjev, je nemogoče natančno definirati turizem. Svetovna turistična organizacija ga je definirala kot aktivnosti, ki so povezane s potovanjem in bivanjem oseb izven običajnega življenjskega okolja za ne več kot eno leto zaradi zabave, poslov in drugih namenov⁴.

Uspešen razvoj turizma je odvisen od dobre organiziranosti ter medsebojnega sodelovanja in povezovanja turističnih ponudnikov, subjektov javnega sektorja ter civilne družbe po načelu javno-zasebnega

¹ Uradni list RS, št. 11/01.

² Št. 1215-31/2006-2.

³ Povzeto po Strategiji slovenskega turizma 2002–2006 (v nadaljevanju: nacionalna strategija), ki jo je sprejela Vlada Republike Slovenije julija 2002, str. 7.

⁴ Planina J., Mihalič T. (2002): Ekonomika turizma. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta, str. 30.

partnerstva na vseh nivojih, od lokalnega do nacionalnega. V Republiki Sloveniji je turizem povezan v vertikalni smeri, in sicer:

- Vlada Republike Slovenije in ustrezna ministrstva – upravne enote, lokalne oblasti;
- Slovenska turistična organizacija – lokalne turistične organizacije oziroma turistična območja;
- Gospodarska zbornica Slovenije in Obrtna zbornica Slovenije – turistična podjetja in obrtniki in
- Turistična zveza Slovenije – turistična društva⁵.

1.1.2 Organiziranost, naloge in viri financiranja turizma na lokalni ravni

Po določilih 21. člena Zakona o lokalni samoupravi⁶ (v nadaljevanju: ZLS) občine samostojno opravljajo lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge). Za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev med drugim omogočajo pogoje za gospodarski razvoj občine in v skladu z zakonom opravljajo tudi naloge s področja gostinstva in turizma.

Organiziranost in temeljne usmeritve turizma v občinah določajo Zakon o pospeševanju turizma⁷ (v nadaljevanju: ZPT), Zakon o spodbujanju razvoja turizma⁸ (v nadaljevanju: ZSRT) in nacionalna strategija.

Po določilih 3. člena ZPT (veljavnost do 29. 1. 2004) dejavnost pospeševanja turizma na lokalni ravni opravlja lokalna turistična organizacija (v nadaljevanju: LTO). LTO ustanovi občina oziroma več občin na zaokroženem območju. Člani LTO so pravne osebe in podjetniki posamezniki, katerih dejavnost je neposredno povezana s turizmom in sobodajalci ter tisti kmeti, ki opravljajo gostinsko dejavnost. Za navedene osebe je članstvo v LTO obvezno, člani LTO pa so lahko tudi turistična in druga društva. Člani LTO (razen turističnih in drugih društev) plačujejo članarino⁹. Občina z ustanovitvenim aktom določi način upravljanja LTO in njeno dejavnost, ki obsega najmanj:

- oblikovanje celovite turistične ponudbe območja,
- informiranje obiskovalcev v okviru turistično informacijskega centra (v nadaljevanju: TIC),
- promocijo turistične ponudbe,
- sooblikovanje turistične ponudbe Slovenije in njene promocije,
- vključevanje aktivnosti turističnih društev s statusom društva, ki deluje v javnem interesu,
- spodbujanje razvoja in urejanje objektov turistične infrastrukture na območju.

TIC opravlja naslednje aktivnosti (4. člen ZPT):

- sprejemanje obiskovalcev,
- nudenje brezplačnih informacij obiskovalcem,
- ugotavljanje mnenj obiskovalcev o kakovosti turistične ponudbe ter
- sprejemanje in posredovanje pritožb obiskovalcev v zvezi s turistično ponudbo pristojnim organom.

⁵ Povzeto po Razvojnem načrtu in usmeritvah slovenskega turizma 2007–2011 (v nadaljevanju: Usmeritve turizma 2007–2011), ki ga je sprejela Vlada Republike Slovenije julija 2006, str. 120.

⁶ Uradni list RS, št. 100/05-UPB1.

⁷ Uradni list RS, št. 57/98, 21/02, 94/02.

⁸ Uradni list RS, št. 2/04.

⁹ Določbe ZPT v zvezi z obveznim članstvom in članarino so bile razveljavljene z odločbo Ustavnega sodišča RS, št. U-I-93/00 z dne 24. 10. 2002.

Za naloge, ki jih izvaja LTO, ima občina naslednje vire financiranja (10. člen ZPT):

- sredstva članarine, turistične takse in proračunska sredstva občine,
- prostovoljni finančni prispevki ustanoviteljev LTO,
- lastni prihodki LTO,
- sredstva nacionalne turistične organizacije za pospeševanje razvoja turizma,
- koncesijska dajatev, ki je namenjena lokalnim skupnostim v zaokroženem turističnem območju in se uporablja za ureditev prebivalcem, obiskovalcem in turistom prijaznejšega okolja in za turistično infrastrukturo,
- darila.

Po določilih 19. člena ZSRT (veljavnost od 30. 1. 2004) je načrtovanje, organiziranje in izvajanje politike spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja¹⁰ v pristojnosti občin. ZSRT ne konkretizira posameznih nalog, določa pa, da morajo občine pri izvajanju nalog upoštevati usmeritve nacionalne strategije. Občinam je dana možnost, da opravljanje nalog prenesejo na pravne osebe, ki so pridobile status za delovanje v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma.

Po nacionalni strategiji je osnovna vloga občin pri pospeševanju turizma zagotavljanje ugodnih pogojev za razvoj turizma, zagotavljanje javnega interesa pri razvoju lokalne turistične ponudbe glede na načela trajnostnega razvoja in uresničevanje strateške in letne razvojne turistične politike države na lokalni ravni. Oblikovanje turistične politike na lokalni ravni zajema naslednje dejavnosti:

- razvoj in urejanje komunalne in osnovne turistične infrastrukture (poti, označbe, dvorane, parki, urejeno okolje ipd.),
- prostorsko načrtovanje in z njim povezan razvoj instrumentov za privabljanje turističnega podjetništva in razvojnega kapitala na področju turizma,
- sofinanciranje pomembnih investicijskih projektov na področju turističnega razvoja,
- zagotavljanje celovite turistične promocije na ravni občine in ustvarjanje splošne podobe lokalnega območja,
- oblikovanje strateških usmeritev na področju turizma glede na vlogo in pomen turističnega razvoja na občinski ravni (občinska strategija razvoja turizma),
- oblikovanje in usklajevanje skupnih strateških usmeritev in letnih turističnih politik na regionalni ravni,
- spodbujanje in zagotavljanje pogojev za delovanje civilne družbe na lokalnem nivoju.

V nacionalni strategiji je predstavljena nova organiziranost turizma na lokalni ravni, in sicer koncept javno-zasebnega partnerstva in koncept destinacijskega menedžmenta¹¹, ki temelji na svobodnem interesnem združevanju zasebnih turističnih subjektov, javnega sektorja in civilne družbe. Takšen koncept

¹⁰ Po 4. členu ZSRT je turistično območje geografsko zaokroženo območje ene ali več občin, ki ponuja določen splet turističnih storitev oziroma integralni turistični proizvod (od storitev prenočevanja, prehrane, zabave, rekreacije do drugih storitev za prosti čas in drugih storitev), zaradi katerega ga turist izbere za svoj potovalni cilj.

¹¹ Destinacijski menedžment je organizacija in upravljanje vseh procesov notranjega in zunanjega okolja posamezne destinacije. Njegova bistvena vloga je na eni strani skrb za naravno in družbeno okolje, na drugi strani pa skrb za smiselne investicije v infrastrukturo in trženje destinacijske blagovne znamke (Usmeritve turizma 2007–2011, Seznam ter opis kratic in pojmov, stran 81).

organiziranosti omogoča razvoj skupnega, javno-zasebnega upravljanja turistične destinacije, pri čemer vsi poslovni subjekti ohranjajo svojo avtonomijo in poslovno odgovornost.

Sredstva za načrtovanje, organiziranje in izvajanje politike spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja se zagotavljajo v proračunih občin, iz namenskih virov financiranja spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnih območij (koncesijska dajatev in turistična taksa) in iz drugih virov.

1.2 Namen in cilji revizije

Računsko sodišče je izvedlo revizijo poslovanja občine¹² pri opravljanju nalog s področja turizma v letih od 2002 do 2005 z namenom

- prispevati k zagotovitvi pogojev za uspešno opravljanje nalog s področja turizma in uspešnosti razvoja turizma v občini,
- opozoriti na problematiko zakonodaje ter podati morebitne predloge za njeno spremembo,
- zagotoviti prenos izkušenj med občinami.

Cilj revizije je izrek mnenja, ali je bilo poslovanje občine pri opravljanju nalog s področja turizma uspešno.

1.3 Metode dela

Pri izvedbi revizije smo uporabili naslednje metode dela:

- pregledovanje ter analiziranje predpisov in drugih dokumentov s področja turizma,
- intervjuje s predstavniki občine,
- preverjanje postopkov (so)financiranja izvajalcev spodbujanja razvoja turizma in v ta namen uporabljenih meril in pogojev,
- analiziranje podatkov iz razvidov in drugih podatkovnih zbirk.

1.4 Predstavitev občine

1.4.1 Splošni podatki o občini

Mestna občina Novo mesto je bila ustanovljena v letu 1994¹³. Meri 298,5 kvadratnega kilometra¹⁴. Glede na število prebivalcev (od 30.001 do 100.000) je uvrščena v drugo skupino občin¹⁵. Je ustanoviteljica 26 krajevnih skupnosti, ki so pravne osebe javnega prava in imajo skupno 133 naselij.

---

¹² Poleg Mestne občine Novo mesto še v petih drugih občinah.

¹³ Njeno območje je bilo spremenjeno v letu 1998 z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o ustanovitvi občin in določitvi njihovih območij (Uradni list RS, št. 56/98).

¹⁴ Statistični letopis Republike Slovenije za leto 2005.

¹⁵ 100.b člen ZLS.

Odgovorni osebi v letih od 2002 do 2005 sta bili:

- Anton Starc, župan občine, od 1. 1. do 18. 12. 2002,
- mag. Boštjan Kovačič, župan občine, od 19. 12. 2002 do 31. 12. 2005.

Med revizijo sta bili odgovorni osebi:

- mag. Boštjan Kovačič, župan občine, od 1. 1. do 6. 12. 2006,
- Alojzij Muhič, župan občine, od 7. 12. 2006 dalje.

V tabeli 1 so predstavljeni nekateri splošni podatki o občini za leta od 2002 do 2005. Na sliki 1 pa je predstavljena geografska lega občine v Republiki Sloveniji.

Tabela 1: Splošni podatki o občini za leta od 2002 do 2005

	Leto 2002	Leto 2003	Leto 2004	Leto 2005
Prihodki iz bilance prihodkov in odhodkov ¹⁶ (v tisoč tolarjih)	6.108.678	5.335.398	6.044.448	6.683.984
Število prebivalcev	41.290	41.412	41.434	41.633
Gostota poselitve ¹⁷	138	139	139	139
Gostota poslovnih subjektov ¹⁸	64	64	65	68
Povprečna mesečna bruto plača (v tolarjih)	255.461	267.178	283.728	299.610
Delež delovno aktivnega prebivalstva (v odstotkih)	54,3	53,5	54,2	56,8
Stopnja registrirane brezposelnosti (v odstotkih)	8,4	7,2	6,8	7,4

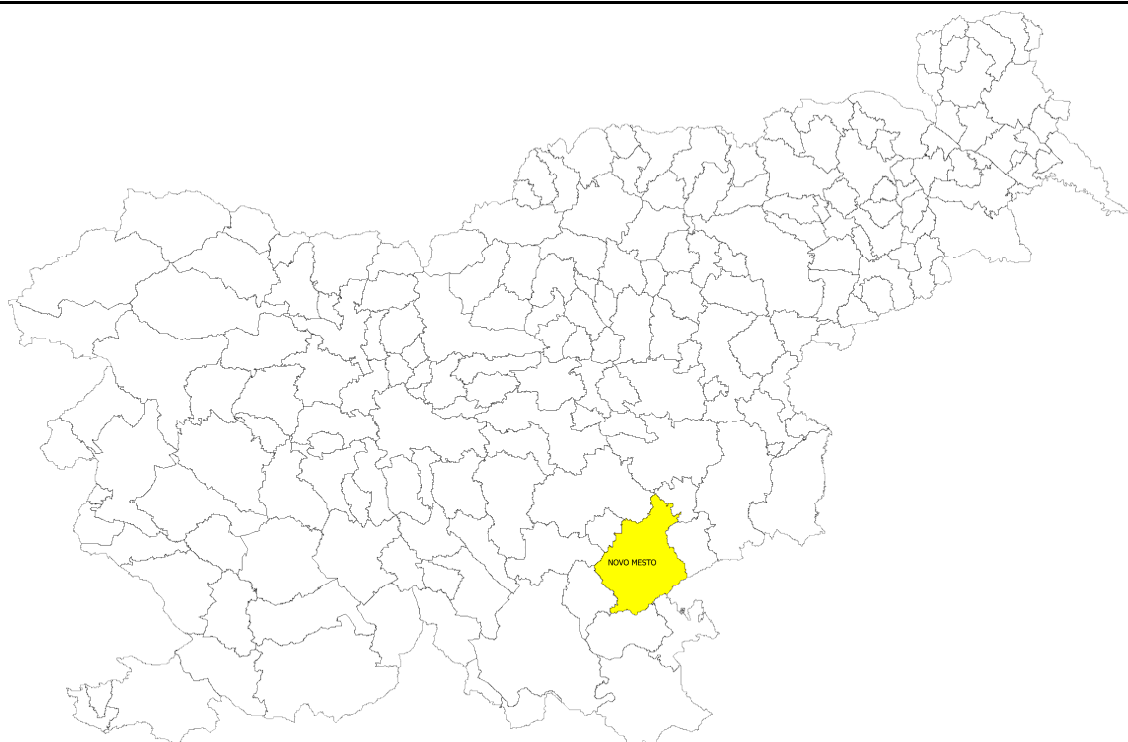
Vir: Statistični urad RS, Statistični letopis za leto 2002, 2003, 2004 in 2005, Statistični urad RS, SI-Stat podatkovni portal: <http://www.stat.si/pxweb/Dialog> z dne 1. in 12. 6. 2006, Agencija za javnopravne evidence in storitve: http://www.ajpes.si/docDir/Statisticno_raziskovanje/PRS, Državni portal Republike Slovenije: <http://e-uprava.gov.si/ispo> z dne 12. 6. 2006, bilance prihodkov in odhodkov zaključnih računov proračuna občine za leta od 2002 do 2005.

¹⁶ Brez upoštevanja prihodkov krajevnih skupnosti, ki so samostojne pravne osebe.

¹⁷ Število prebivalcev v posameznem letu / 298,5 kvadratnega kilometra.

¹⁸ Število poslovnih subjektov na 1000 prebivalcev.

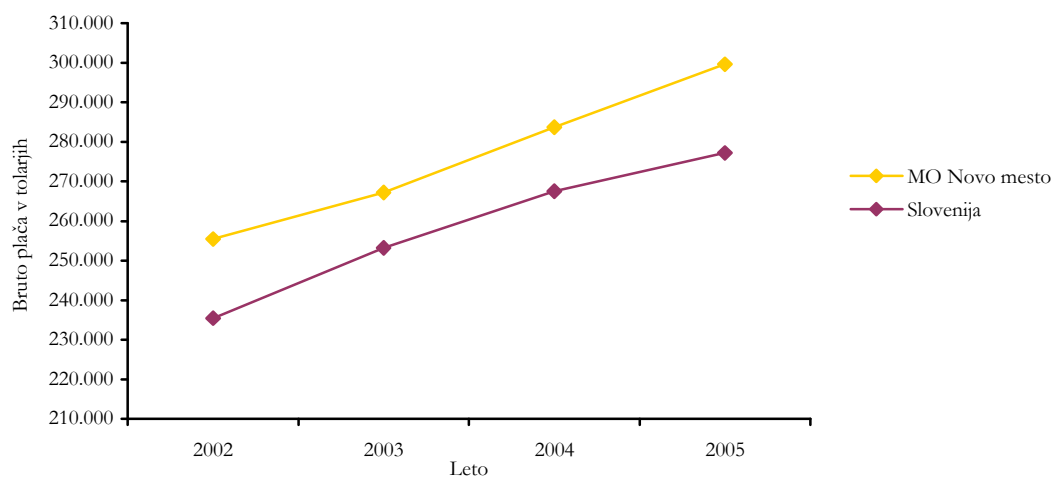
Slika 1: Geografska lega občine v Republiki Sloveniji

Zaradi boljše predstavitve so podatki o povprečni mesečni bruto plači ter o stopnji registrirane brezposelnosti v občini v letih od 2002 do 2005 v primerjavi z istovrstnimi podatki v Republiki Sloveniji predstavljeni tudi na slikah 2 in 3.

Slika 2: Povprečna mesečna bruto plača

v tolarjih

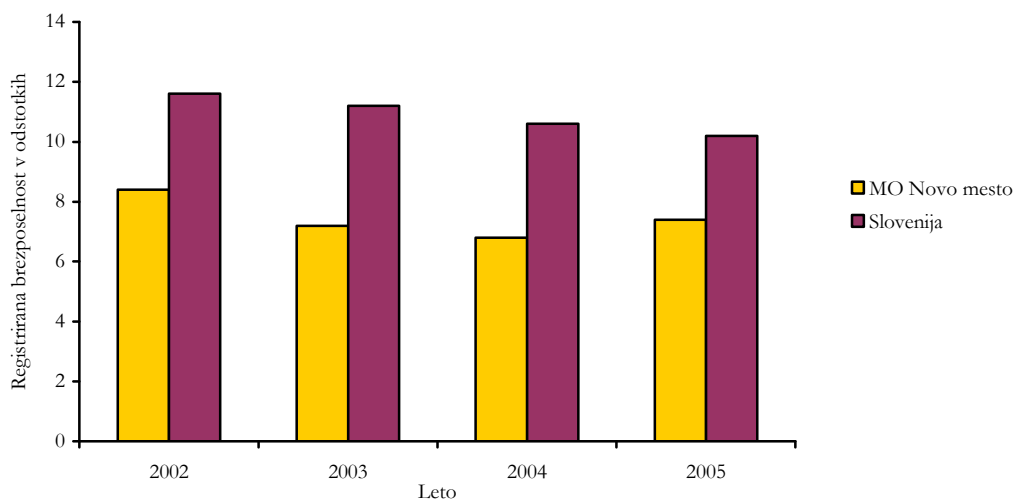

Vir: Statistični urad RS, Statistični letopis za leto 2002, 2003, 2004 in 2005, Statistični urad RS, SI-Stat podatkovni portal: <http://www.stat.si/pxweb/Dialog> z dne 12. 6. 2006.

V letih od 2002 do 2005 so bile povprečne mesečne bruto plače v občini nad povprečnimi mesečnimi bruto plačami v Republiki Sloveniji (za 8,5 odstotka v letu 2002, za 5,5 odstotka v letu 2003, za 6 odstotkov v letu 2004 ter za 8,1 odstotka v letu 2005).

Slika 3: Stopnja registrirane brezposelnosti

Vir: Državni portal Republike Slovenije: <http://e-uprava.gov.si/ispo> z dne 12. 6. 2006.

V letih od 2002 do 2005 je bila stopnja registrirane brezposelnosti v občini nižja od stopnje registrirane brezposelnosti v Republiki Sloveniji (za 27,6 odstotka v letu 2002, za 35,7 odstotka v letu 2003, za 35,8 odstotka v letu 2004 ter za 27,4 odstotka v letu 2005). Razlika je v obdobju od 2002 do 2004 ostala nespremenjena, saj je stopnja registrirane brezposelnosti v občini upadala podobno kot stopnja registrirane brezposelnosti v Republiki Sloveniji. V letu 2005 pa se je razlika zmanjšala, saj je stopnja registrirane brezposelnosti v občini narasla, medtem ko je ta v Republiki Sloveniji upadla.

1.4.2 Podatki s področja turizma v občini

V tabeli 2 so predstavljeni podatki s področja turizma v občini za leta od 2002 do 2005.

Tabela 2: Podatki s področja turizma v občini za leta od 2002 do 2005

	Leto 2002	Leto 2003	Leto 2004	Leto 2005
Prihodki od koncesijske dajatve (v tisoč tolarjih)	6.248	6.222	5.016	5.644
Prihodki od turistične takse (v tisoč tolarjih)	19.606	16.295	18.436	26.692
Delež koncesijske dajatve in turistične takse v vseh prihodkih proračuna ¹⁹ (v odstotkih)	0,4	0,4	0,4	0,5
Nastanitvene zmogljivosti (število ležišč)	1.074	991	1.021	937
Prihodi turistov – skupaj	45.722	43.403	42.163	43.058
• domači turisti	19.438	17.813	16.422	17.383
• tuji turisti	26.284	25.590	25.741	25.675
Število prenočitev – skupaj	163.728	164.846	152.179	149.667
• domači turisti	99.142	96.030	88.483	88.212
• tuji turisti	64.586	68.816	63.696	61.455
Povprečna doba bivanja (v nočeh) – skupaj	3,6	3,8	3,6	3,5
• domači turisti	5,1	5,4	5,4	5,1
• tuji turisti	2,5	2,7	2,8	2,4
Povprečna letna zasedenost nastanitvenih zmogljivosti (v odstotkih)	41,8	45,6	40,8	43,8
Število igralnih miz in igralnih avtomatov v igralnicah	57	49	57	65
Število igralnih avtomatov v igralnih salonih	0	0	0	0

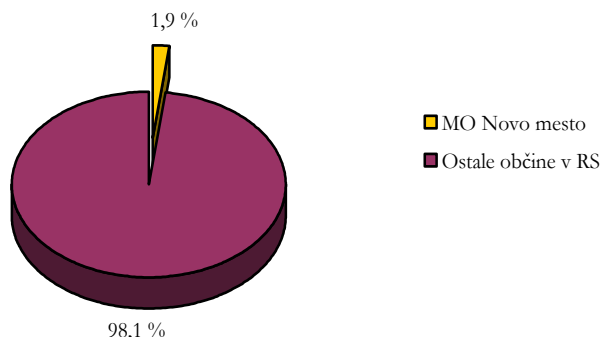
Vir: Statistični urad RS, Statistični letopis za leto 2002, 2003, 2004 in 2005, Statistični urad RS, SI-Stat podatkovni portal: <http://www.stat.si/pxweb/Dialog> z dne 16. 5. in 1. 6. 2006, Urad Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo, maj 2006, bilance prihodkov in odhodkov zaključnih računov proračuna občine za leta od 2002 do 2005.

Na sliki 4 je predstavljena primerjava prihodkov od turistične takse v občini z istovrstnimi prihodki v vseh občinah v Republiki Sloveniji v letu 2005.

¹⁹ Bilance prihodkov in odhodkov zaključnega računa proračuna.

Slika 4: Prihodki od turistične takse v letu 2005

v odstotkih

Vir: Bilanca prihodkov in odhodkov zaključnega računa proračuna občine za leto 2005, MF, Poročilo o prihodkih in odhodkih, računu finančnih terjatev in naložb ter računu financiranja za leto 2005.

V letu 2005 je imela občina 26.629 tisoč tolarjev prihodkov od turistične takse, kar je 0,4 odstotka vseh prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov zaključnega računa proračuna občine oziroma 1,9 odstotka prihodkov od turistične takse v vseh občinah v Republiki Sloveniji²⁰.

Na sliki 5 so prikazani prihodki od turistične takse in od koncesijske dajatve na prebivalca v občini z istovrstnimi podatki v vseh občinah v Republiki Sloveniji v letu 2005.

Slika 5: Prihodki od turistične takse in od koncesijske dajatve na prebivalca

v tisoč tolarjih

Vir: Bilance prihodkov in odhodkov zaključnih računov proračunov občine za leta od 2002 do 2005, MF, Poročila o prihodkih in odhodkih, računu finančnih terjatev in naložb ter računu financiranja za leta od 2002 do 2005, Statistični urad RS, Statistični letopis za leto 2002, 2003, 2004 in 2005.

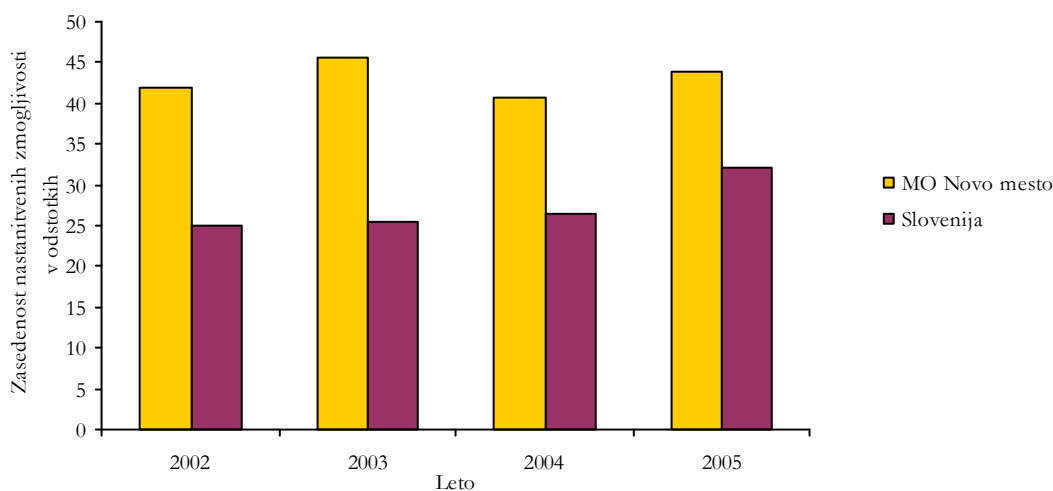
²⁰ Po podatkih MF skupaj v znesku 1.412.690 tisoč tolarjev.

V letih od 2002 do 2005 so bili skupni prihodki od turistične takse in od koncesijske dajatve na prebivalca v občini nižji od istovrstnih prihodkov na prebivalca v vseh občinah v Republiki Sloveniji. V letu 2005 so bili nižji za nekaj več kot 2 tisoč tolarjev.

Na sliki 6 je prikazana povprečna letna zasedenost nastanitvenih zmogljivosti v občini in v Republiki Sloveniji za leta od 2002 do 2005.

Slika 6: Povprečna letna zasedenost nastanitvenih zmogljivosti

v odstotkih

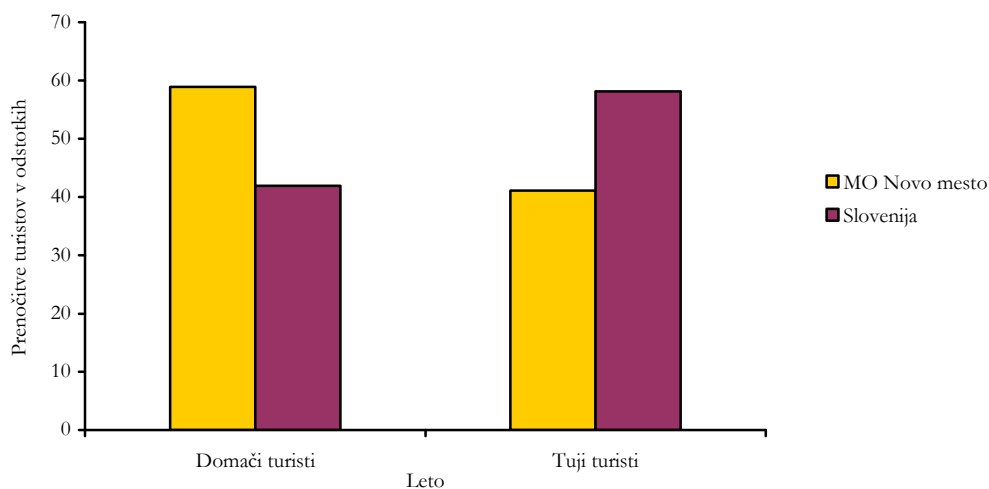

Vir: Statistični urad RS, Statistični letopis za leto 2002, 2003, 2004 in 2005, Statistični urad RS, SI-Stat podatkovni portal: <http://www.stat.si/pxweb/Dialog> z dne 1. 6. 2006.

V letih od 2002 do 2005 je bila povprečna letna zasedenost nastanitvenih zmogljivosti v občini pomembno višja od povprečne letne zasedenosti nastanitvenih zmogljivosti v Republiki Sloveniji (za 66,5 odstotka v letu 2002, za 78,8 odstotka v letu 2003, za 54,5 odstotka v letu 2004 in za 36,4 odstotka v letu 2005).

Na sliki 7 je prikazana primerjava deleža prenočitev domačih in tujih turistov v občini in v Republiki Sloveniji v letu 2005.

Slika 7: Prenočitve domačih in tujih turistov v občini in v Republiki Sloveniji v letu 2005

Vir: Statistični urad RS, Statistični letopis za leto 2002, 2003, 2004 in 2005, Statistični urad RS, SI-Stat podatkovni portal: <http://www.stat.si/pxweb/Dialog> z dne 16. 5. 2006.

V letu 2005 je v občini prenočevalo 41 odstotkov tujih in 59 odstotkov domačih turistov. Na ravni države je prenočevalo 58 odstotkov tujih in 42 odstotkov domačih turistov.

1.5 Primerna poraba, lastni prihodki ter finančna izravnava

Na podlagi 20. člena Zakona o financiranju občin²¹ (v nadaljevanju: ZFO) se sredstva, s katerimi občina lahko zagotovi izvajanje ustavnih in zakonskih nalog, štejejo za primeren obseg sredstev za financiranje lokalnih zadev javnega pomena (v nadaljevanju: primerna poraba). Primerno porabo na prebivalca določi Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljevanju: državni zbor) ob sprejemu državnega proračuna za posamezno proračunsko leto²². Znesek primerne porabe za posamezno občino se izračuna na način, ki je določen v 20.a členu ZFO. Kadar občina z lastnimi prihodki, ki se všttevajo v izračun primerne porabe (v nadaljevanju: lastni prihodki) ne dosega izračunanega zneska primerne porabe, se ji sredstva zagotovijo iz državnega proračuna v obliki finančne izravnave. V 25. členu ZFO so določeni prihodki, ki se ne všttevajo v izračun primerne porabe. Med navedenimi prihodki ni niti turistične takse niti koncesijske dajatve. V 74. členu Zakona o igrah na srečo²³ (v nadaljevanju: ZIS) ter v 20. členu ZSRT pa je določeno, da se prihodki od turistične takse ter od koncesijske dajatve ne upoštevajo pri izračunu lastnih prihodkov občin iz prvega odstavka 25. člena ZFO.

Primerna poraba, lastni prihodki ter finančna izravnava so prikazani v tabeli 3.

²¹ Uradni list RS, št. 80/94, 56/98, 90/05.

²² Za leto 2002 je bil znesek primerne porabe na prebivalca določen v znesku 79.340 tolarjev, za leto 2003 v znesku 85.948 tolarjev, za leto 2004 v znesku 90.159 tolarjev in za leto 2005 v znesku 99.175 tolarjev.

²³ Uradni list RS, št. 27/95, 85/01, 101/03.

Tabela 3: Primerna poraba, lastni prihodki ter presežek lastnih prihodkov nad primerno porabo za leta od 2002 do 2005

v tisoč tolarjih

	Leto 2002	Leto 2003	Leto 2004	Leto 2005
Primerna poraba	3.417.773	3.709.912	3.918.150	4.326.223
Lastni prihodki	3.838.852	4.309.036	4.571.678	4.600.517
Presežek lastnih prihodkov nad primerno porabo	421.079	599.124	653.528	274.294

Vir: Vlada Republike Slovenije, Izračun dopoljenih zneskov finančne izravnave občin za leta 2002, 2003 in 2004, Ponovni izračun primerne porabe občin in zneskov finančne izravnave za leto 2005.

Iz podatkov, navedenih v tabeli 3, izhaja, da se je občina v letih od 2002 do 2005 samofinancirala (ni pridobivala sredstev finančne izravnave).

2. ALI JE OBČINA ZAGOTOVILA POGOJE ZA RAZVOJ TURIZMA

Občina bi zagotovila pogoje za razvoj turizma v občini, če bi:

- zagotovila kadre, ki se v občinski upravi ukvarjajo s turizmom,
- vzpostavila ustrezen sistem organiziranja turizma v občini ter
- zagotovila sredstva za financiranje turizma.

2.1 Kadri

Občina je izpolnila pogoj zagotovitve kadrov, ki se v občinski upravi ukvarjajo s turizmom, ko je vzpostavila sistem, kjer se s turizmom ukvarja po smeri in zahtevani stopnji izobrazbe raznovrstna struktura javnih uslužbencev. Računsko sodišče meni, da je višja stopnja izobrazbe lahko večje zagotovilo za strokovno in s tem uspešno delo.

Po stanju na dan 31. 12. 2005 je bilo v občinski upravi zaposlenih 95 javnih uslužbencev, to je 2,3 javnega uslužbenca na 1000 prebivalcev v občini. S turizmom se ukvarjajo v oddelku za kmetijstvo in turizem (v nadaljevanju: oddelek za turizem), znotraj katerega deluje tudi TIC²⁴.

Čeprav je po določitih sistemizacije področje turizma vključeno v oddelek za turizem, pa se glede na naloge navedene v točki 1.1.2 tega poročila, s turizmom ukvarjajo tudi v drugih občinskih oddelkih: v oddelku za prostor, kjer se ukvarjajo s prostorskimi akti občine, v oddelku za krajevne skupnosti in komunalne zadeve, kjer se ukvarjajo z urejanjem sprehajalnih poti, kolesarskih stez, zelenih in javnih površin, turistično signalizacijo, v oddelku za razvoj, kjer pripravljajo razvojne strateške dokumente, itd.

V občini se s turizmom ukvarja večje število javnih uslužbencev po različnih oddelkih. Zaradi prepletanja nalog, ki jih posamezni javni uslužbenci opravljajo za področje turizma, niso pa posebej opredeljene v aktu o sistemizaciji, je število teh težko določiti. Računsko sodišče ocenjuje, da je občina izpolnila pogoj zagotovitve kadra za razvoj turizma v občini.

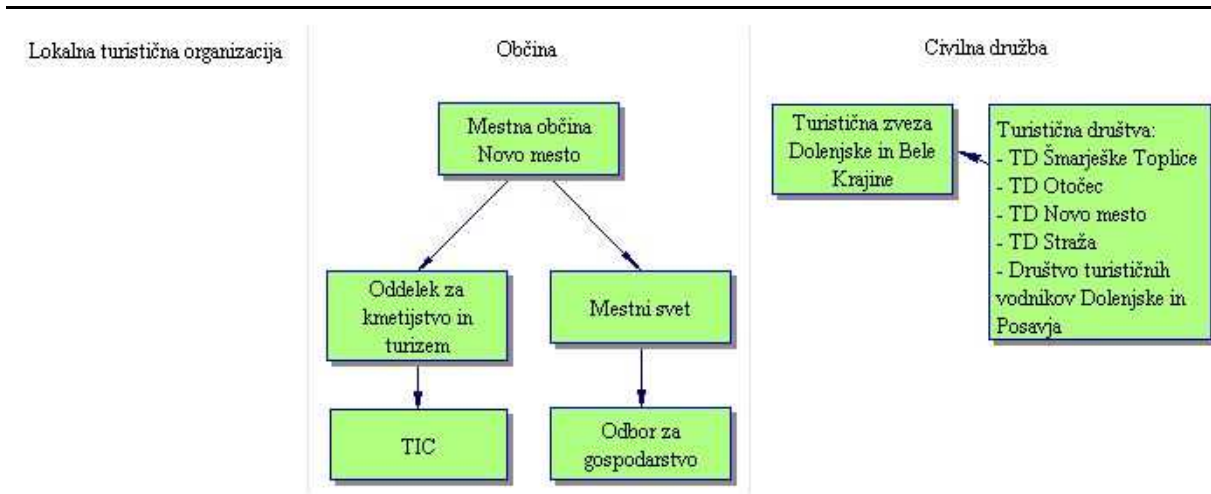
²⁴ Vodja TIC – višji svetovalec s sedmo stopnjo izobrazbe ter dva koordinatorja za področje turizma s šesto stopnjo izobrazbe.

2.2 Organiziranost turizma v občini

Občina bi izpolnila pogoj organiziranosti turizma v občini, če bi:

- sama ali z drugimi občinami v zaokroženem turističnem območju ustanovila LTO (glede na določila ZPT),
- zagotovila razvoj turizma po načelu partnerskega sodelovanja²⁵ oziroma naloge načrtovanja, organiziranja in izvajanja politike spodbujanja razvoja turizma v občini prenesla na pravne osebe, ki so pridobile status za delovanje v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma (glede na ZSRT in nacionalno strategijo).

Slika 8: Organizacijska shema turizma na lokalni ravni po stanju na dan 31. 12. 2005²⁶

Vir: Podatki občinske uprave z dne 18. 5. 2006.

Občina ni ustanovila LTO. V letu 1999 je pristopila k ustanavljanju regijske LTO²⁷. Po pojasnilu občinske uprave do njene formalne ustanovitve ni prišlo predvsem zaradi:

- nedogovorjene organizacijske oblike,
- nedogovorjenega načina financiranja LTO ter
- kadrovskih in prostorskih zadev.

V letu 2005 je občina nadaljevala z aktivnostmi za ustanovitev občinske LTO. Oddelek za turizem je novembra 2005 pripravil predlog Odloka o ustanovitvi javnega gospodarskega Zavoda za turizem Novo mesto, s katerim se je seznanil kolegij občinske uprave. Sprejet je bil sklep²⁸, da niso podani zadostni razlogi za uvrstitev odloka v sprejem na novembrsko sejo občinskega sveta zaradi naslednjih razlogov: negativni vpliv na proračun (izguba prihodkov iz naslova turistične takse in posebnih iger na srečo, ki bi se

²⁵ Javno-zasebno partnerstvo ter koncept destinacijskega menedžmenta, ki temelji na svobodnem interesnem združevanju zasebnih turističnih subjektov, javnega sektorja in civilne družbe.

²⁶ Brez turističnih podjetij, zbornic in regionalnih turističnih zvez.

²⁷ Skupaj z občinami Škocjan, Mirna Peč, Dolenjske Toplice, Šentjernej in Žužemberk.

²⁸ Št. 1606.

v LTO porabila za plače in materialne stroške), prišlo bi do okrnitve programa, nova strategija razvoja turizma RS za obdobje od 2007 naprej, kadrovska zasedba.

Mestni svet Mestne občine Novo mesto (v nadaljevanju: mestni svet) je dne 28. 9. 2006 sprejel Izhodišča vizije razvoja turizma v Mestni občini Novo mesto²⁹ (v nadaljevanju: vizija razvoja turizma), v katerih so opredeljeni štirje prednostni cilji razvoja turizma v občini, med njimi so izboljšanje organiziranosti, promocija in trženje turistične destinacije Novega mesta ter ukrep za doseg navedenega cilja ustanovitve javnega zavoda za turizem v Mestni občini Novo mesto.

V letih od 2002 do 2005 so se naloge TIC in LTO³⁰ opravljale v oddelku za turizem.

Računsko sodišče ocenjuje, da občina ni izpolnila pogoja ustrezne organiziranosti turizma po določilih ZPT.

2.3 Sredstva za financiranje turizma

Občina bi izpolnila pogoj zagotovitve sredstev za financiranje turizma v občini, če bi:

- uredila razdelitev koncesijske dajatve v zaokroženem turističnem območju,
- sprejela akt, s katerim je uredila turistično takso v občini, ter
- namensko opredelila prihodke od koncesijske dajatve in od turistične takse v odlokih o proračunu.

2.3.1 Ureditev koncesijske dajatve

Po določilih 74. člena ZIS zaokroženo turistično območje določi minister, pristojen za turizem, na podlagi sklepa vlade o dodelitvi koncesije za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnici, in sicer tako, da ga poleg lokalne skupnosti, na območju katere je igralnica, sestavljajo tudi lokalne skupnosti, ki izrazijo interes za vključitev v zaokroženo turistično območje in ki (od 22. 10. 2003)³¹ izpolnjujejo vsaj dva od petih kriterijev (dodatna obremenjenost okolja zaradi izvajanja igralniške dejavnosti, prostorska povezanost in soodvisnost pri rabi prostora za razvoj turizma in oblikovanje skupne turistične ponudbe, skupno investiranje ali vzdrževanje objektov in naprav turistične infrastrukture, skupne aktivnosti na področju turistično-informativne in promotivne dejavnosti ter skupna komunalna infrastruktura, če je ta izrazito v funkciji turizma).

Lokalne skupnosti, ki so vključene v zaokroženo turistično območje, so upravičene do prihodkov od koncesijske dajatve, in sicer v višini 48 odstotkov do 21. 10. 2003 in v višini 47,8 odstotka od 22. 10. 2003 (74. člen ZIS). O višini deležev koncesijske dajatve, ki jih prejema posamezna lokalna skupnost, se lokalne

²⁹ Sklep, št. 322-19/2006-1710.

³⁰ Po podatkih iz aktov o sistemizaciji za leta od 2002 do 2005 so naloge naslednje: koordiniranje izvajanja nalog na področju turizma (projekti, poročila, gradiva, informacije, turistične prireditve), sodelovanje pri oblikovanju promocije in pospeševanja trženja celovite turistične ponudbe, oblikovanje ter vzdrževanje turistično informacijskega sistema, priprava razvojnih projektov, komuniciranje z javnostjo, koordinacija aktivnosti z različnimi organizacijami in društvi.

³¹ Na podlagi spremenjenega 2. odstavka 74. člena ZIS, ki velja od 22. 10. 2003 dalje.

skupnosti (od 22. 10. 2003) dogovorijo same s posebno pogodbo³², do 21. 10. 2003 tako ZIS ni opredeljeval ureditve deležev koncesijske dajatve med lokalnimi skupnostmi.

Na podlagi Odredbe o spremembah in dopolnitvah odredbe o določitvi zaokroženih turističnih območij za potrebe posebnih iger na srečo³³ je bila občina v obdobju od 1. 1. 2002 do 10. 2. 2004 edina uvrščena v sedmo zaokroženo turistično območje. Po Odločbi o določitvi zaokroženega turističnega območja³⁴, ki jo je 11. 2. 2004 izdalo Ministrstvo za gospodarstvo (v nadaljevanju: MG), je bila v zaokroženo turistično območje občina prav tako uvrščena sama.

V letih od 2002 do 2005 je bila občina sama uvrščena v zaokroženo turistično območje, zato ji ni bilo potrebno urejati razdelitve koncesijske dajatve v zaokroženem turističnem območju. Zaradi navedenega računsko sodišče ni ocenjevalo, ali je občina zagotovila pogoj ureditve koncesijske dajatve v zaokroženem turističnem območju.

2.3.2 Akt o turistični taksi

Turistična taksa je bila do 29. 1. 2004 opredeljena v ZPT, od 30. 1. 2004 pa je opredeljena v ZSRT.

Turistična taksa je definirana kot pristojbina za prenočevanje, s katero so zavezancem za plačilo v turističnem območju na voljo določene storitve in ugodnosti, ki se jim ob vsakokratnem koriščenju ne zaračunavajo posebej (4. člen ZSRT), oziroma kot pavšalni denarni znesek, ki ga plačuje turist za vsak dan bivanja v kraju zunaj stalnega bivališča (21. člen ZPT). Z njo turist v registriranem prenočitvenem obratu poravna storitve ali ugodnosti, ki jih je v kraju deležen brezplačno.

Višino turistične takse določi občina v razponu od 3 do 11 točk (26. člen ZSRT oziroma 23. člen ZPT). Znesek turistične takse se izračuna tako, da se pomnoži število točk z vrednostjo točke. V obdobju od 1. 1. 2002 do 31. 12. 2003 je znašala vrednost točke 14 tolarjev³⁵, 14,70 tolarja³⁶ v obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2004 in 22 tolarjev³⁷ v obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2005.

Zavezanci za plačilo turistične takse so državljani Republike Slovenije in tujci, ki v turističnem območju izven svojega stalnega prebivališča uporabljajo storitve prenočevanja. Zavezanci so tudi lastniki počitniških hiš oziroma počitniških stanovanj in lastniki plovil, ki turistično takso plačajo v letnem pavšalnem znesku (23. člen ZSRT).

V ZSRT (27. člen) oziroma ZPT (24. člen) so določene nekatere oprostitve (tudi delne) plačila turistične takse. Turistične takse ne plačajo otroci do sedmega leta starosti, osebe z zdravniško napotnico v naravnih zdraviliščih, dijaki in študentje v dijaških oziroma študentskih domovih, osebe, ki so na začasnem delu in bivajo v gostinskem obratu neprekinjeno več kot 30 dni; delno (v višini 50 odstotkov) pa so jo dolžni plačati turisti v kampih, osebe od sedmega do osemnajstega leta starosti ter turisti, člani mednarodnih

---

³² Na podlagi novega 4. odstavka 74. člena ZIS, ki velja od 22. 10. 2003 dalje.

³³ Uradni list RS, št. 68/99.

³⁴ Št. 350-14/2003-37.

³⁵ 23. člen ZPT.

³⁶ Sklep o uskladitvi vrednosti točke turistične takse, Uradni list RS, št. 39/03.

³⁷ 26. člen v povezavi z 48. členom ZSRT.

mladinskih organizacij, ki prenočujejo v mladinskih prenočiščih, ki so vključena v mednarodno mrežo mladinskih prenočišč. Občine lahko v svojih predpisih dodatno določijo osebe, ki so v celoti ali delno oproščene plačila turistične takse (27. člen ZSRT oziroma 23. člen ZPT).

V letu 1998 je mestni svet sprejel Odlok o turistični taksi v Mestni občini Novo mesto³⁸ (v nadaljevanju: prvi odlok) in v letu 2005 novi Odlok o turistični taksi v Mestni občini Novo mesto³⁹ (v nadaljevanju: drugi odlok) z veljavnostjo od 27. 7. 2005. Po določilih 1. člena prvega odloka oziroma 6. člena drugega odloka je turistična taksa določena v višini 11 točk, kar predstavlja zgornjo zakonsko dovoljeno višino. Občina v prvem in drugem odloku ni uredila pavšalne turistične takse za lastnike počitniških hiš oziroma počitniških stanovanj (24. člen ZSRT)⁴⁰.

Občina je izpolnila zahtevani pogoj, to je sprejem akta, s katerim je uredila turistično takso v občini.

2.3.3 Namenskost prihodkov od koncesijske dajatve in od turistične takse

Zakon o javnih financah⁴¹ (v nadaljevanju: ZJF) v 43. členu taksativno našteva namenske prihodke proračuna⁴² in določa, da se drugi namenski prihodki lahko določijo v zakonu, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (v nadaljevanju: ZIPRS), oziroma v odloku, s katerim se sprejme občinski proračun. Tudi Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije⁴³ (33. in 35. člen) se v določilih, ki urejajo vključevanje namenskih prihodkov proračuna in njihovo izkazovanje na posebnih proračunskih postavkah, sklicuje le na namenske prihodke iz ZJF in ZIPRS.

Proračunski priročnik za sestavo občinskih proračunov za leti 2004 in 2005⁴⁴ glede namenskih prihodkov določa⁴⁵, da morajo biti, čeprav jih že posamezni področni zakoni opredeljujejo kot namenske, opredeljeni še v odloku o proračunu občine. V tem primeru bo z občinskim odlokom o proračunu pripoznan status namenskega prihodka določenemu proračunskemu prihodku.

Zakonodaja s področja javnih financ dopušča možnost, da se občine same odločijo, ali bodo prihodke od koncesijske dajatve in od turistične takse opredelile kot namenske prihodke v odlokih o proračunu (ne glede na to, da so kot taki opredeljeni v ZIS oziroma ZSRT), vendar pa računsko sodišče meni, da taka odločitev ne bi smela biti prepuščena občinam. Občine bi prihodke od turistične takse in od koncesijske dajatve morale porabljati za namene, določene v ZIS oziroma ZSRT, ne glede na to, ali jih v odloku o proračunu opredelijo kot namenske ali ne.

³⁸ Uradni list RS, št. 78/98.

³⁹ Uradni list RS, št. 70/05.

⁴⁰ Po pojasnilih občinske uprave (št. 414-02-1/2006 z dne 12. 2. 2007) zato, ker je v občini veliko zidanic, ki so v prostorskih dokumentih opredeljene kot gospodarski objekti za namen vinogradništva in vinarstva. Na območjih zidanic komunalna infrastruktura (vodovod, kanalizacija, ceste) ni povsod urejena.

⁴¹ Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02.

⁴² Donacije, namenski prihodki proračunskega sklada, prihodki od lastne dejavnosti neposrednih uporabnikov, prihodki od prodaje ali zamenjave državnega oziroma občinskega stvarnega premoženja in odškodnine iz zavarovanj.

⁴³ Uradni list RS, št. 108/04.

⁴⁴ Izdalo MF oktobra 2003.

⁴⁵ Stran 56 in 57.

Občina prihodkov od koncesijske dajatve in od turistične takse ni namensko opredelila v odloku o proračunu za leti 2002 in 2003, kot namenske pa jih je opredelila v odloku o proračunu za leti 2004 in 2005 (4. člen).

Občina je prihodke od turistične takse opredelila kot namenske tudi v prvem in drugem odloku o turistični taksi (2. oziroma 8. člen).

Računsko sodišče ocenjuje, da občina za leti 2002 in 2003 ni izpolnila pogoja glede opredelitve namenskosti prihodkov od koncesijske dajatve in od turistične takse v odloku o proračunu občine, za leti 2004 in 2005 pa je ta pogoj izpolnila.

3. ALI JE BILA OBČINA USPEŠNA PRI PRIDOBIVANJU IN PORABI SREDSTEV ZA TURIZEM

Občina bi bila uspešna pri pridobivanju in porabi sredstev za turizem, če bi:

- uredila razdelitev koncesijske dajatve v zaokroženem turističnem območju na podlagi opredeljenih meril,
- izvajala nadzor nad pobiranjem in odvajanjem turistične takse ter vodenjem evidenc,
- se povezovala z drugimi subjekti na področju turizma in pridobivala namenska sredstva za turizem tudi iz drugih virov,
- prihodke od koncesijske dajatve in od turistične takse namensko porabljala,
- vzpostavila pregleden sistem financiranja nosilcev turizma v občini.

3.1 Merila za razdelitev koncesijske dajatve

Občina bi bila uspešna pri razdelitvi koncesijske dajatve, če bi:

- sprejela merila za razdelitev koncesijske dajatve,
- seznanila mestni svet z višino deleža koncesijske dajatve, ki pripada občini.

V revidiranem obdobju je bila v zaokroženo turistično območje vključena samo ta občina, zato je bila upravičena do 100 odstotkov koncesijske dajatve zaokroženega turističnega območja. Računsko sodišče zato ni ocenjevalo, ali je bila občina uspešna pri razdelitvi koncesijske dajatve.

3.2 Nadzor nad pobiranjem in odvajanjem turistične takse

Občina bi bila uspešna pri nadzoru nad pobiranjem in odvajanjem turistične takse, če bi:

- vzpostavila evidenco o obveznostih posameznih zavezancev za odvajanje turistične takse,
- preverjala pravilnost obračunane turistične takse (število točk in vrednost točke),
- spremljala pravočasnost nakazil pobrane turistične takse na poseben račun občine,
- sama izvajala nadzor nad pobiranjem in odvajanjem turistične takse ter vodenjem evidenc oziroma bi sodelovala s pristojnim davčnim organom glede prisilne izterjave turistične takse.

Zavezanci za pobiranje in odvajanje turistične takse⁴⁶ (v nadaljevanju: zavezanci) morajo pobrano turistično takso do 25. v mesecu za pretekli mesec nakazati na poseben račun občine ter občini in pristojnemu davčnemu organu predložiti mesečno poročilo, iz katerega mora biti razvidno število prenočitev in znesek pobrane turistične takse (30. člen ZSRT oziroma 27. člen ZPT).

Po določilih 28. člena ZPT nadzor nad pobiranjem in odvajanjem turistične takse ter vodenjem evidenc opravlja pristojni davčni organ, lahko pa ga opravlja tudi pristojni občinski organ uprave v okviru svojih pooblastil. Po določilih 31. člena ZSRT pa lahko navedeni nadzor poleg pristojnega davčnega organa opravlja tudi občinski inšpekcijski organ, ustanovljen v skladu s predpisom, ki ureja lokalno samoupravo. Davčni organ je po določilih 32. člena ZSRT pristojen tudi za opravljanje prisilne izterjave turistične takse (če ga občina o tem obvesti). Za opravljanje navedenih storitev občina sklene pogodbo z Davčno upravo Republike Slovenije (v nadaljevanju: davčna uprava).

Občina je nadzor nad pobiranjem in odvajanjem turistične takse ter vodenjem evidenc uredila v prvem in drugem odloku o turistični taksi. Tako je po določilih prvega odloka o turistični taksi nadzor nad zbiranjem in porabo sredstev turistične takse lahko opravljal Odbor za gospodarstvo, po določilih drugega odloka o turistični taksi pa nadzor nad pobiranjem in odvajanjem turistične takse ter vodenjem evidenc opravlja pristojni davčni in inšpekcijski organ.

Računsko sodišče ugotavlja, da občina v letih od 2002 do 2005 ni vzpostavila (izven bilančne) evidence o mesečnih obveznostih posameznih zavezancev⁴⁷. Zaradi navedenega obstaja tveganje, da občina od zavezancev ni pridobila vse pobrane turistične takse. Računsko sodišče ugotavlja tudi, da je občina preverjala pravilnost obračunane turistične takse po poročilih zavezancev.

Glede spremljanja pravočasnosti nakazovanja pobrane turistične takse na posebni račun občine in izvajanja nadzora nad pobiranjem in odvajanjem turistične takse računsko sodišče ugotavlja, da je občina od zavezancev pridobivala poročila o prenočitvah in znesku pobrane turistične takse v zakonitem roku (do 25. v mesecu za pretekli mesec). Obstajajo pa tudi izjeme, ko od zavezancev poročil in tudi ne nakazil pobrane turistične takse ni pridobivala pravočasno (npr. 4. 2. 2005 poročilo za maj 2004, 3. 3. 2006 poročilo za avgust 2005). Računsko sodišče ugotavlja, da je občina zavezance, ki ji mesečnih poročil niso dostavljali v zakonitem roku, pisno opozarjala, ter ocenjuje, da je bila pri tem uspešna (pridobila je mesečna poročila in nakazana ji je bila pobrana turistična taksa). Računsko sodišče ugotavlja tudi, da so ji zavezanci pobrano turistično takso nakazali v zakonitem roku kljub zamudi pri predložitvi mesečnega poročila. V letu 2003 je občina z davčno upravo sklenila Pogodbo o nadzoru obračunavanja, plačevanja in izterjavi turistične takse⁴⁸. S pristojnim davčnim organom pa ni sodelovala glede prisilne izterjave turistične takse⁴⁹ in tudi ne glede izvedbe inšpekcijskega nadzora nad obračunavanjem in odvajanjem turistične takse ter vodenjem evidenc pri tistih zavezancih, ki občini niso pošiljali mesečnih poročil in niso odvajali pobrane turistične takse.

---

⁴⁶ Pravne osebe in podjetniki posamezniki ter sobodajalci, kmetje in društva, ki sprejemajo turiste na prenočevanje (25. člen ZPT), oziroma pravne osebe javnega in zasebnega prava, samostojni podjetniki posamezniki, sobodajalci in kmetje, ki sprejemajo turiste na prenočevanje (28. člen ZSRT).

⁴⁷ Spremljala pa je nakazila turistične takse posameznih zavezancev po mesecih, za leto 2005 pa vzpostavila tudi mesečno evidenco plačane turistične takse po posameznemu zavezancu.

⁴⁸ Št. 417-6-1/03 z dne 19. 9. 2003.

⁴⁹ Zaradi česar je izgubljala tudi zakonite zamudne obresti.

Računsko sodišče ocenjuje, da je bila občina pri izvajanju nadzora nad pobiranjem in odvajanjem turistične takse ter vodenjem evidenc delno uspešna, saj ni vzpostavila evidence o obveznostih posameznih zavezancev za odvajanje turistične takse in ni sodelovala s pristojnim davčnim organom glede prisilne izterjave turistične takse, vendar je preverjala pravilnost obračunane turistične takse, spremljala pravočasnost nakazil pobrane turistične takse na poseben račun občine in pisno opozarjala zavezance, ki ji mesečnih poročil niso pošiljali.

Ker morajo pravne osebe, samostojni podjetniki posamezniki ali fizične osebe (kot sobodajalci in kmetje) po določilih 11. člena Zakona o gostinstvu⁵⁰ od upravne enote pridobiti odločbo o izpolnjevanju pogojev⁵¹ za opravljanje gostinske dejavnosti, računsko sodišče ocenjuje, da bi bilo za občino koristno, da bi jo upravna enota zaradi ažurnosti in popolnosti evidenc o zavezancih za pobiranje in odvajanje turistične takse sprotno seznanjala s spremembami podatkov o zavezancih.

Ukrep občine

Občina je za leto 2007 vzpostavila evidenco o obveznostih posameznih zavezancev za odvajanje turistične takse.

3.3 Povezovanje z drugimi subjekti s področja turizma in pridobivanje dodatnih sredstev

Občina bi bila uspešna pri povezovanju z drugimi subjekti s področja turizma in pridobivanju dodatnih sredstev, če bi:

- se povezovala z drugimi subjekti s področja turizma na občinski, regijski in državni ravni oziroma čezmejno,
- pridobivala dodatna sredstva za turizem tudi iz drugih virov.

Računsko sodišče ugotavlja, da se je občina pri izvajanju politike spodbujanja razvoja turizma povezovala predvsem na regijski in državni ravni ter čezmejno. Navajamo nekaj primerov takega povezovanja, ki se nanašajo na obdobje od leta 2002 do leta 2005⁵²:

- v okviru regijskega povezovanja je občina sodelovala pri projektu Po poteh dediščine Dolenjske in Bele Krajine, ki je namenjen promoviranju in trženju kulturne in naravne dediščine na območju Dolenjske in Bele Krajine (v projekt je vključenih več občin ter partnerjev iz javnega in zasebnega sektorja),
- v okviru povezovanja na državni ravni je občina pristopila k Združenju zgodovinskih mest Slovenije, ki deluje kot povezovalni in predstavniški organ zgodovinskih mest v odnosu do državnih inštitucij ter skrbi za skupno promocijo in razvoj skupnih produktov (v združenje je vključenih 10 mest z zaščiteno kulturno dediščino),

⁵⁰ Uradni list RS, št. 1/95, 40/99, 101/05.

⁵¹ Po določilih 9. člena Zakona o gostinstvu morajo biti za opravljanje gostinske dejavnosti med drugim izpolnjeni minimalni tehnični pogoji, ki se nanašajo na poslovne prostore, opremo in naprave v gostinskih obratih, pri sobodajalcih in na kmetijah ter pogoji, ki se nanašajo na merila in način kategorizacije nastanitvenih gostinskih obratov, prostorov za goste pri sobodajalcih ter na kmetijah z nastanitvijo in marin.

⁵² Do konca leta 2005 vsi projekti še niso bili zaključeni.

- v okviru povezovanja na državni ravni je občina pristopila k projektu Na lepše – Stranske poti so zapeljivejše od glavnih poti, ki ga vodi Slovenska turistična organizacija (v nadaljevanju: STO) in je namenjen promociji in trženju turistične ponudbe tranzitnim gostom (občina je v projekt vključena na t. i. Krošnjaški poti: smer Bela Krajina – Ljubljana oziroma JV – center Slovenije),
- v okviru povezovanja na državni ravni se je občina vključila v uporabo informacijskega sistema Slovenski turistični informacijski portal, ki ga upravlja STO in naročnikom omogoča predstavitev turističnih vsebin na spletnem portalu www.slovenia.info,
- v okviru čezmejnega povezovanja je občina pristopila k ustanovitvi turistične cone Po Kolpi in Gorjancih (10 slovenskih in 11 hrvaških občin) z namenom izdelave kataloga ponudbe, označitve cone in skupnega kandidiranja na razpisih za sredstva strukturnih skladov Evropske unije INTERREG IIIA (do konca leta 2005 je bila urejena označitev turistične cone in izdan katalog turistične ponudbe).

Občina vzpostavlja tudi pogoje za sodelovanje zasebnega sektorja pri razvoju turizma. Tako ureja komunalno infrastrukturo, ki je osnova za izvedbo posameznih investicij, ustvarja prostorske pogoje za turistično dejavnost, preko Podjetniškega centra Novo mesto d. o. o., Novo mesto kot njegova soustanoviteljica vpliva na razvoj podjetništva (dodeljevanje mikrokreditov, vavčerski sistem svetovanja idr.) in z odlokom ureja plovni režim na reki Krki, tako da je omogočena plovba tudi za turistične namene⁵³.

Pri pridobivanju dodatnih sredstev za turizem iz drugih virov je bila preverjena pridobitev sredstev na javnih razpisih s področja turizma, ki jih je objavilo MG – Direktorat za turizem. V letih od 2002 do 2005 je bil izveden le Javni razpis za spodbuditev priprave občinske prostorske dokumentacije za razvojne potrebe turizma v letih 2003 in 2004⁵⁴. Občina se je na ta javni razpis prijavila s projektom v vrednosti 26.100 tisoč tolarjev, za katerega so ji bila odobrena sredstva v znesku 5.893 tisoč tolarjev⁵⁵, kar je 54,3 odstotka zahtevane vrednosti sofinanciranja (10.862 tisoč tolarjev). Računsko sodišče ocenjuje, da je bila občina uspešna pri pridobitvi sredstev na navedenem javnem razpisu.

Računsko sodišče ugotavlja, da se je občina pri izvajanju politike spodbujanja razvoja turizma v nekaj primerih povezovala z drugimi subjekti s področja turizma tako na regijski in državni ravni kot tudi čezmejno, vendar bi lahko bilo več takega povezovanja. Z različnimi oblikami sodelovanja in povezovanja ima občina namreč bistveno več možnosti za pridobivanje dodatnih sredstev za turizem iz različnih virov. Po oceni računskega sodišča je še več povezovanja občine, zlasti z zasebnim sektorjem, pričakovati na podlagi Zakona o javno-zasebnem partnerstvu⁵⁶, ki ureja sodelovanje javnega in zasebnega sektorja pri izvajanju projektov, ki so v javnem interesu, smiselno pa se bo uporabljal tudi za sodelovanje javnega in zasebnega sektorja pri drugih projektih.

---

⁵³ Pisna pojasnila občine, št. 414-02-1/2006 z dne 12. 2. 2007.

⁵⁴ Uradni list RS, št. 8/03.

⁵⁵ Po podatkih iz dopisa MG – Direktorata za turizem, št. 320-2/2005-148 z dne 27. 9. 2006.

⁵⁶ Uradni list RS, št. 127/06.

3.4 Namenska poraba sredstev za turizem

Občina bi bila uspešna pri porabi sredstev za turizem, če bi prihodke od turistične takse in od koncesijske dajatve:

- izkazala na posebnih proračunskih postavkah ter
- jih namensko porabljala.

Po določenih ZIS, ZSRT in ZPT so prihodki od turistične takse in od koncesijske dajatve namenski prihodki. Koncesijska dajatev se uporablja za ureditev prebivalcem prijaznejšega okolja in za turistično infrastrukturo (74. člen ZIS in 20. člen ZSRT), turistična taksa pa za več različnih namenov, opredeljenih v 22. členu ZPT (turistične informacije in usmerjanje s pomočjo ustrezne prometne signalizacije, spodbujanje lokalnega prebivalstva za sodelovanje pri aktivnostih pospeševanja turizma, pisna promocijska gradiva, filmi in druga sredstva za promocijo turistične ponudbe, prireditve, vzdrževanje in urejanje parkov, zelenic, cvetličnih nasadov, tematskih poti in drugih javnih površin, ki so namenjene turistom, ter programi urejanja okolja, ki jih izvajajo turistična in okoljevarstvena društva) in v 21. členu ZSRT (informacijska turistična dejavnost⁵⁷, spodbujanje razvoja celovitih turističnih proizvodov turističnega območja, trženje celovite turistične ponudbe na ravni turističnega območja, razvoj in vzdrževanje skupne turistične infrastrukture, razvoj in vzdrževanje javnih površin, namenjenih turistom, organizacija in izvajanje prireditev, ozaveščanje in spodbujanje lokalnega prebivalstva k pozitivnemu odnosu do turistov in turizma ter druge storitve, ki jih v turističnem območju brezplačno nudijo turistom).

V prvem odloku o turistični taksi (2. člen) je občina podrobno opredelila namene porabe turistične takse⁵⁸, v drugem odloku o turistični taksi (8. člen) pa je navedla, da se prihodki od turistične takse porabljajo za dejavnosti in storitve, določene v 21. členu ZSRT.

Občina je v času izvajanja revizije pripravila tabelarni prikaz porabe namensko pridobljenih sredstev za turizem za leta od 2002 do 2005. Iz prikaza izhaja, da je občina v letih 2002, 2003 in 2005 za namene, opredeljene v ZIS, ZSRT in ZPT, porabila toliko sredstev, kot je pridobila namenskih prihodkov, v letu 2004 pa 1.206 tisoč tolarjev več.

Računsko sodišče ugotavlja, da je za leta od 2002 do 2005 občina načrtovala in prikazala porabo namenskih prihodkov od turistične takse po proračunskih postavkah znotraj področja turizem⁵⁹ v zneskih, ki so presegali prihodke od turistične takse, zato ocenjuje, da je sredstva turistične takse namensko porabljala. Računsko sodišče ne more potrditi namenskosti porabe prihodkov od koncesijske dajatve, ker občina namenov njihove porabe v odloku o proračunu ni opredelila.

⁵⁷ Vključuje informiranje turistov, zbiranje podatkov za potrebe informiranja obiskovalcev, ugotavljanje mnenj obiskovalcev o kakovosti turistične ponudbe, sprejemanje in posredovanje predlogov in pritožb obiskovalcev v zvezi s turistično ponudbo pristojnim organom ter urejanje in vzdrževanje turistične signalizacije.

⁵⁸ Npr. turistične informacije in usmerjanje s pomočjo ustrezne prometne signalizacije, spodbujanje lokalnega prebivalstva za sodelovanje pri aktivnostih pospeševanja turizma, pisna promocijska gradiva, filme in druga sredstva za promocijo turistične ponudbe, prireditve, vzdrževanje in urejanje parkov, zelenic, cvetličnih nasadov, tematskih poti in drugih javnih površin, ki so namenjene turistom ter programov urejanja okolja, ki jih izvajajo turistična in okoljevarstvena društva.

⁵⁹ Št. 21 za leti 2002 in 2003 ter št. 16 za leti 2004 in 2005.

3.5 Financiranje nosilcev turizma v občini

Občina bi bila uspešna pri financiranju nosilcev turizma v občini, če bi:

- transfere dodeljevala po predpisanih postopkih ter
- izvajala nadzor nad dodeljenimi namenskimi sredstvi.

V 53. členu ZJF je določeno, da se sredstva subvencij, posojil in drugih oblik državnih pomoči dodelijo na podlagi predhodno izvedenega javnega razpisa, po pogojih in po postopku, ki ga predpiše minister za finance, če s posebnim zakonom ni drugače določeno. Pogoji in postopki so bili opredeljeni v Pravilnikih o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (iz leta 2001⁶⁰, iz leta 2003⁶¹ in iz leta 2004⁶²), ki se smiselno uporabljajo tudi za občine. V 50. členu ZJF je določeno, da neposredni uporabniki prevzemajo obveznosti s pisno pogodbo.

Preverili smo financiranje programov turističnih društev ter Turistične zveze Dolenjske in Bele krajine v letih od 2002 do 2005. Občina je v navedenem obdobju na podlagi izvedenih javnih razpisov nakazala turističnim društvom transfere v skupnem znesku 23.693 tisoč tolarjev (s proračunskih postavk programi TIC, DTZ in turističnih društev ter turistične prireditve). Poleg navedenih sredstev je v letih od 2002 do 2005 občina nakazala turističnim društvom dodatne transfere v skupnem znesku 3.061 tisoč tolarjev (brez izvedenega javnega razpisa) z različnih proračunskih postavk (programi TIC, DTZ in turističnih društev, turistične prireditve ter proslave, pokroviteljstva, prireditve in drugo). Občina je z dodelitvijo transferov turističnim društvom brez javnega razpisa kršila določila 53. člena ZJF.

Za leta od 2002 do 2005 je občina pogoje in merila za dodelitev transferov turističnim društvom navedla v objavi javnega razpisa, za leto 2003 pa so bili pogoji in merila opredeljeni tudi v Navodilih o določitvi upravičenih vlagateljev prijav in o merilih za razdelitev namenskih proračunskih sredstev⁶³ (v nadaljevanju: navodila o merilih), izdanih na podlagi Pravilnika o razdeljevanju namenskih proračunskih sredstev Mestne občine Novo mesto⁶⁴ (v nadaljevanju: pravilnik o razdeljevanju sredstev). Za leta od 2002 do 2005 občina v razpisni dokumentaciji oziroma v objavi javnega razpisa⁶⁵ ni navedla načina določanja deleža, ki ga prejme posamezno turistično društvo. Zaradi navedenega ni bilo mogoče potrditi pravilnosti dodeljenih sredstev.

Izbrani način dodeljevanja transferov turističnim društvom (delno na podlagi javnega razpisa in dodatno brez javnega razpisa ter z različnih proračunskih postavk) povečuje tveganje za netransparentno poslovanje in otežuje nadzor.

V letih 2002 in 2003 je imela občina s turističnimi društvi sklenjene pogodbe, v katerih je med drugim opredelila skupni znesek sofinanciranja letnih programov, nadzor nad porabo sredstev in obveznosti prejemnika (namenska poraba transferov, dostava finančnega in vsebinskega poročila o delovanju društva

⁶⁰ Uradni list RS, št. 66/01, 53/02, 80/02, 88/02. Pravilnik je veljal do 22. 5. 2003.

⁶¹ Uradni list RS, št. 47/03, 67/03. Pravilnik je veljal od 23. 5. 2003 do 7. 10. 2004.

⁶² Pravilnik je veljal od 8. 10. 2004 in v letu 2005.

⁶³ Št. 015-05-6/2003-1400 z dne 17. 2. 2003.

⁶⁴ Št. 015-05-5/2003-1400 z dne 16. 2. 2003.

⁶⁵ Za leto 2003 pa tudi v navodilih o merilih.

z dokazili itd.). Računsko sodišče ugotavlja, da je v pogodbah opredeljen le skupni znesek sofinanciranja letnih programov, ne pa tudi znesek po posameznem programu. Občina je od turističnih društev pridobivala zahtevana poročila ter jih opozarjala⁶⁶, kadar jih niso predložila.

V letih 2004 in 2005 je imela občina s turističnimi društvi sklenjene pogodbe, v katerih je bil opredeljen tudi znesek sofinanciranja po posameznem programu. Občina je nakazovala transfere turističnim društvom na podlagi njihovih zahtevkov ter predloženih pisnih poročil o izvedenih programih in dokazil o plačanih računih.

V letu 2002 je občina izvedla Javni razpis za sofinanciranje programov turističnih društev in Turistične zveze Dolenjske in Bele krajine⁶⁷ (v nadaljevanju: javni razpis za leto 2002), v katerem je določila, da nepopolnih ter nepravočasno oddanih vlog ne bo obravnavala (5. točka). Računsko sodišče ugotavlja, da je občina ne glede na navedeno nekaterim turističnim društvom⁶⁸, ki so vlogo oddala nepravočasno, dodelila transfere⁶⁹ (kršitev 5. točke javnega razpisa za leto 2002).

V pogodbah o sofinanciranju programov za leto 2002 je občina določila (5. člen), da turistično društvo ne bo moglo kandidirati za sredstva iz proračuna občine v letu 2003, če do postavljenega roka ne bo predložilo popolnega poročila za leto 2002. Računsko sodišče ugotavlja, da je občina v letu 2003 zavrgla vlogo turističnega društva⁷⁰, ki se je prijavilo na javni razpis, ker ni pravočasno dostavilo poročila za leto 2002 po določilih 5. člena pogodbe iz leta 2002. Ne glede na navedeno pa so mu bili v letu 2003 dodeljeni transferi v znesku 700 tisoč tolarjev⁷¹ po določilih 15. člena pravilnika o razdeljevanju sredstev, ki je določal, da lahko župan, če po končanem postopku niso razdeljena vsa razpisana namenska proračunska sredstva, ta sredstva razporeja v skladu s pristojnostmi po odloku o proračunu tako, da jih razdeli ostalim vlagateljem ali tistim, ki so vlogo oddali prepozno ali kasneje med proračunskim letom.

Ukrep občine

Občina je pripravila osnutek Pravilnika o sofinanciranju programov turističnih društev, drugih društev in zveze, ki aktivno delujejo v turizmu v Mestni občini Novo mesto, v katerem je opredelila pogoje in merila za dodelitev transferov.

⁶⁶ Npr. uradna zaznamka o telefonskem opozorilu z dne 24. 2. 2003.

⁶⁷ Št. 414-04-2/2002-1702 z dne 25. 1. 2002.

⁶⁸ Npr. Turistično društvo Azaleja Ratež in Turistično društvo Otočec.

⁶⁹ Predlog razdelitve finančnih sredstev za sofinanciranje programov društev in Turistične zveze Dolenjske in Bele krajine, št. 414-04-2/2002-1702 z dne 16. 4. 2003 ter sklepa, št. 414-04-46/2002-1702 in 414-04-26/2002-1702 z dne 23. 4. 2002.

⁷⁰ Turistično društvo Šmarješke Toplice.

⁷¹ Sklep, št. 414-10-15/2003 z dne 31. 7. 2003.

4. ALI JE BILA OBČINA USPEŠNA PRI NAČRTOVANJU TURIZMA IN PRI POROČANJU O URESNIČEVANJU CILJEV

Občina bi bila uspešna pri načrtovanju razvoja turizma in pri poročanju o uresničevanju ciljev, če bi:

- dolgoročno in letno načrtovala razvoj turizma,
- letno poročala o uresničevanju zastavljenih ciljev.

4.1 Načrtovanje razvoja turizma

Občina bi bila uspešna pri načrtovanju razvoja turizma, če bi:

- mestni svet sprejel dolgoročno strategijo razvoja turizma v občini, v kateri so cilji natančno določeni, merljivi⁷² in časovno opredeljeni ter sledijo usmeritvam nacionalne strategije,
- v obrazložitvah odlokov o proračunu predstavila letne izvedbene cilje za področje turizma, ki so natančno določeni, merljivi in vrednostno opredeljeni ter bi jih bilo mogoče povezati z dolgoročnimi razvojnimi cilji.

4.1.1 Dolgoročna strategija razvoja turizma

Občina je julija 1996 pripravila Strategijo razvoja turizma v Mestni občini Novo mesto (v nadaljevanju: občinska strategija iz leta 1996), ki jo je potrdil mestni svet⁷³. Pri njeni pripravi so sodelovali tudi predstavniki organizacij javnega, civilnega in zasebnega sektorja, ki so posredno ali neposredno povezane s turistično dejavnostjo. Iz občinske strategije iz leta 1996 izhaja, da je bila izdelana z namenom oblikovanja sodobnega pristopa k turistični dejavnosti in vzpostavitve organizirane oblike turistične politike. V njej je opredeljenih devet glavnih problemov na področju turistične dejavnosti in skupno 39 ciljev razvoja turizma, izmed katerih je bilo na podlagi točkovanja izbranih in po prioritetenem vrstnem redu razvrščenih štirinajst najpomembnejših ciljev, za katere so določeni tudi ukrepi⁷⁴ za njihovo doseganje. Izbrani cilji na področju turizma so prikazani v prilogi 1.

---

⁷² Izraženi na način, ki omogoča preverjanje rezultatov.

⁷³ Na 20. seji 11. 7. 1996.

⁷⁴ Dopolnjeni s konkretnimi odgovori na vprašanja: kaj, kdo, s kom, kje, kako, kdaj.

Decembra 2003 je občina pripravila Strategijo razvoja MO Novo mesto za obdobje 2003 do 2007 (v nadaljevanju: občinska strategija iz leta 2003), ki jo je sprejel mestni svet⁷⁵. Gre za strategijo razvoja občine na različnih področjih, ki je nastala s ciljem še hitrejšega razvoja občine kot prepoznavnega regijskega središča. Namen oblikovanja strateških usmeritev razvoja turizma v občini je bil ustvariti podlago za učinkovitejše uresničevanje zastavljenih nalog in doseganje ciljev, opredeljenih v občinski strategiji iz leta 1996. V občinski strategiji iz leta 2003 je predstavljenih šest strateških ciljev razvoja turizma v občini in štirinajst ukrepov za njihovo doseganje. Strateški cilji razvoja turizma so prikazani v prilogi 2.

Kljub temu, da je bila občinska strategija iz leta 1996 sprejeta pred nacionalno strategijo, se cilji razvoja turizma v občini, opredeljeni v obeh občinskih strategijah, vsebinsko ujemajo z glavnimi usmeritvami nacionalne strategije. Računsko sodišče ocenjuje, da cilji⁷⁶ v obeh občinskih strategijah niso natančno določeni, merljivi in časovno opredeljeni. Ciljev v občinski strategiji iz leta 1996 je veliko, vendar nekateri predstavljajo predvsem aktivnosti, ki jih želi občina izvajati, da bi izboljšala stanje na področju turizma. Kot dobro prakso velja izpostaviti razvrstitev izbranih ciljev po prioritetenem vrstnem redu. Glede na presplošne in pomanjkljivo predstavljene dolgoročne cilje v obeh občinskih strategijah ni jasno, katerim razvojnim usmeritvam naj bi občina sledila, katere imajo prednost in naj bi bile dosežene v določenem obdobju, na primer v nekaj letih. Kljub navedenemu pa računsko sodišče ocenjuje, da so nekateri ukrepi, opredeljeni v občinski strategiji iz leta 1996, natančneje določeni⁷⁷ in okvirno časovno opredeljeni⁷⁸.

Opredelitev dolgoročnih in iz njih izhajajočih kratkoročnih ciljev predstavlja kritično točko uveljavljanja kvalitetnega načrtovanja in izvajanja ter poročanja. Občinski strategiji zaradi pomanjkljivo opredeljenih ciljev ne predstavljata dobre dolgoročne podlage za uspešno načrtovanje in izvajanje politike spodbujanja razvoja turizma v občini ter tudi ne zagotavljata pogojev za ugotavljanje uspešnosti občine pri uresničevanju ciljev.

Nadzorni odbor občine je v poročilu o nadzoru zaključnega računa proračuna občine za leto 2004 na področju turizma mestnemu svetu med drugim predlagal, da sprejme ustrezno dolgoročno strategijo celovite turistične ponudbe. Vizija razvoja turizma, ki jo je v letu 2006 pripravil TIC, predstavlja osnovo za izdelavo strateškega dokumenta razvoja turistične dejavnosti, njen namen pa je povečati dodatni razcvet turistične dejavnosti v Novem mestu in okolici v skladu s trajnostnim razvojem občine in širše regije. V viziji razvoja turizma so predstavljeni štirje prednostni cilji razvoja turizma v občini v obdobju od leta 2007 do leta 2011, ki sta jih predlagali posebna delovna skupina⁷⁹ in strokovna služba občine.

---

⁷⁵ Sklep, št. 403-02-3/2003-1600 z dne 9. 10. 2003.

⁷⁶ Razvijati ustrezne turistične proizvode, izvajati aktivnosti tržnega komuniciranja, pri celotnem urejanju infrastrukture doseči upoštevanje zahtev turizma itd.

⁷⁷ Npr. postavitev primerne standardne signalizacije ter specifična signalizacija za posamezne vrste objektov.

⁷⁸ Npr. realizacija izdelanega projekta vinske ceste.

⁷⁹ Sestavljali so jo predstavniki javnega sektorja (npr. MG, Dolenjskega muzeja, Srednje šole za gostinstvo in turizem) in zasebnega sektorja (ponudniki turističnih storitev v občini).

4.1.2 Letni izvedbeni načrti za področje turizma

Z ZJF je bila pri pripravi in izvrševanju proračunov uveljavljena zahteva, da mora biti načrtovanje programov, projektov in aktivnosti posameznega neposrednega proračunskega uporabnika naravnano k ciljem in pričakovanim rezultatom. V skladu z določili ZJF se morajo finančni načrti neposrednih uporabnikov pripraviti v skladu z Uredbo o podlagah in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna⁸⁰ (v nadaljevanju: uredba o pripravi proračuna)⁸¹.

Občinski strategiji ne določata načina izvedbe strategije na letni ravni. Občinska strategija iz leta 1996 omenja pripravo Programa aktivnosti, ki bo potreben za načrtno doseganje zastavljenih ciljev, občinska strategija iz leta 2003 pa za uresničitev zastavljenih ciljev predvideva izdelavo finančno ovrednotenih investicijskih programov.

Občina je v obrazložitvah finančnih načrtov za leta od 2002 do 2005 predstavila področje turizma kot samostojno področje. Za leti 2002 in 2003 je navedla le, za katere namene na področju turizma se bodo namenili prihodki od turistične takse in od koncesijske dajatve, za leti 2004 in 2005 pa je obrazložila proračunske postavke iz finančnih načrtov, ki se nanašajo na področje turizma, kot so programi TIC, DTZ, turističnih društev, promocija, turistične prireditve, projekti na področju turizma. Za leti 2004 in 2005 je TIC pripravil tudi seznama načrtovanih projektov⁸², ki pa nista bila vključena v obrazložitvi finančnih načrtov.

Računsko sodišče ugotavlja, da je občina na področju turizma za leti 2002 in 2003 navedla le dejavnosti, za katere se bodo porabila načrtovana proračunska sredstva. Za leti 2004 in 2005 je na kratko in na splošno obrazložila posamezne proračunske naloge po proračunskih postavkah iz finančnih načrtov. Po oceni računskega sodišča bi nekatere obrazložitve proračunskih postavk oziroma načrtovane projekte za leti 2004 in 2005 lahko razumeli kot posamezne letne izvedbene cilje, vendar pa cilji niso ustrezno predstavljeni (niso natančno določeni in merljivi), zato njihovega doseganja ni mogoče spremljati in ocenjevati. Obseg potrebnih sredstev je v finančnih načrtih določen v okviru posamezne proračunske postavke, načrtovana sredstva pa v obrazložitvah finančnih načrtov niso utemeljena, niti ustrezno pojasnjena. Zaradi pomanjkljivo opredeljenih dolgoročnih ciljev in odsotnosti oziroma pomanjkljive opredelitve letnih izvedbenih ciljev ni mogoče ugotavljati njihove medsebojne povezanosti.

4.2 Poročanje o uresničevanju ciljev

Občina bi bila uspešna pri poročanju o uresničevanju ciljev, če bi za leta od 2002 do 2005 pripravila poročila o doseženih ciljih in rezultatih za področje turizma tako, da bi celovito in pregledno prikazovala delovanje občine na tem področju.

⁸⁰ Uradni list RS, št. 45/02.

⁸¹ 24. člen uredbe o pripravi proračuna določa vsebino predloga finančnega načrta, ki je sestavljen iz finančnega načrta in njegove obrazložitve. Določa tudi obvezne sestavine obrazložitve predloga finančnega načrta, ki predstavlja tudi program dela oziroma letni izvedbeni načrt predlagatelja finančnega načrta.

⁸² Z navedbo naziva projekta, nosilca, predvidenih sredstev in časa izvedbe.

Z ZJF je bila pri pripravi in izvrševanju proračunov uveljavljena zahteva, da mora biti izvrševanje in poročanje o izvršitvi posameznih programov neposrednega proračunskega uporabnika naravnano k uresničevanju ciljev in k doseganju rezultatov. ZJF določa, da mora neposredni proračunski uporabnik pripraviti poročilo o doseženih ciljih in rezultatih na področjih iz svoje pristojnosti (62. člen) v skladu z metodologijo za pripravo poročil o doseženih ciljih in rezultatih. Ta je opredeljena v Navodilu o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna⁸³ (v nadaljevanju: navodilo o pripravi zaključnega računa), ki določa, da obrazložitev realizacije finančnega načrta zajema poročilo o realizaciji finančnega načrta ter poslovno poročilo, ki vključuje poročilo o doseženih ciljih in rezultatih⁸⁴. Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih mora neposredni uporabnik pripraviti izhajajoč iz obrazložitve svojega finančnega načrta, pripravljenega v skladu z uredbo o pripravi proračuna. Tako mora poročilo o doseženih ciljih in rezultatih med drugim vsebovati dolgoročne in letne cilje, oceno uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev upošteva fizične, finančne in opisne kazalce, določene v obrazložitvi finančnega načrta, nastanek morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela, oceno gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja glede na opredeljene standarde in merila, kot jih je predpisal župan, in oceno uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta.

Občina je za leta od 2002 do 2005 pripravila poslovna poročila, v katerih je predstavila izvedene aktivnosti na področju turizma, ni pa pripravila poročil o doseženih ciljih in rezultatih, kar pomeni, da o uresničevanju ciljev na področju turizma ni poročala.

---

⁸³ Uradni list RS, št. 12/01.

⁸⁴ Vsebina poročila o doseženih ciljih in rezultatih je podrobno opredeljena v 10. členu navodila o pripravi zaključnega računa.

5. MNENJE

Revidirali smo uspešnost poslovanja Mestne občine Novo mesto pri opravljanju nalog s področja turizma v letih 2002, 2003, 2004 in 2005. Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁸⁵.

Z revizijo smotrnosti poslovanja Mestne občine Novo mesto pri opravljanju nalog s področja turizma je računsko sodišče presojalo, ali je Mestna občina Novo mesto zagotovila pogoje za razvoj turizma, ali je bila uspešna pri pridobivanju in porabi sredstev za turizem ter ali je bila uspešna pri načrtovanju razvoja turizma in poročanju o uresničevanju ciljev. Pridobljeni dokazi omogočajo, da računsko sodišče izreče mnenje o smotrnosti poslovanja Mestne občine Novo mesto pri opravljanju nalog s področja turizma z vidika uspešnosti⁸⁶.

Glede zagotavljanja pogojev za razvoj turizma je računsko sodišče ugotovilo, da jih je Mestna občina Novo mesto zagotovila, razen namenske opredelitve prihodkov od turistične takse in od koncesijske dajatve v odloku o proračunu za leti 2002 in 2003 – točka 2.3.3 ter ustrezne organiziranosti turizma v občini po določilih ZPT – točka 2.2.

Glede ocenjevanja uspešnosti Mestne občine Novo mesto pri pridobivanju in porabi sredstev za turizem je računsko sodišče ugotovilo, da njeno ravnanje v nekaj primerih ni bilo ustrezno, ker

- v celotnem revidiranem obdobju ni vzpostavila evidence o obveznostih posameznih zavezancev za odvajanje pobrane turistične takse na poseben račun občine in ni sodelovala s pristojnim davčnim organom glede prisilne izterjave turistične takse, zaradi česar je izgubljala tudi zakonite zamudne obresti – točka 3.2;
- odhodkov, povezanih z namenskimi prihodki od koncesijske dajatve, ni izkazala na posebnih proračunskih postavkah – točka 3.4;
- je turističnim društvom dodelila del transferov, ne da bi predhodno izvedla javne razpise in ustrezne postopke za dodelitev sredstev – točka 3.5.

---

⁸⁵ Uradni list RS, št. 41/01.

⁸⁶ Kadar je v izreku mnenja računskega sodišča nepravilnost izražena v denarni enoti tolar, je hkrati prikazan še preračun v denarni enoti evro. Preračun je opravljen na podlagi Zakona o uvedbi eura (Uradni list RS, št. 114/06), po tečaju zamenjave 1 evro je 239, 640 tolarja.

Glede uspešnosti Mestne občine Novo mesto pri načrtovanju razvoja turizma in pri poročanju o uresničevanju ciljev je računsko sodišče ugotovilo, da ravnanje Mestne občine Novo mesto ni bilo ustrezno, ker

- v dolgoročni strategiji razvoja turizma opredeljeni strateški cilji niso natančno določeni, merljivi in časovno opredeljeni ter ne izražajo razvojnih usmeritev občine – točka 4.1.1. Občina nima letnih izvedbenih ciljev za leti 2002 in 2003, za leti 2004 in 2005 pa niso natančno določeni in merljivi, zato njihovega doseganja ni mogoče spremljati in ocenjevati. Zaradi pomanjkljivo opredeljenih dolgoročnih ciljev in odsotnosti oziroma pomanjkljive opredelitve letnih izvedbenih ciljev tudi ni mogoče ugotavljati njihove medsebojne povezanosti – točka 4.1.2;
- za leta od 2002 do 2005 občina ni pripravila poročil o doseženih ciljih in rezultatih – točka 4.2.

Na podlagi ugotovitev o zagotavljanju pogojev za razvoj turizma v Mestni občini Novo mesto, uspešnosti občine pri pridobivanju in porabi sredstev za turizem ter uspešnosti občine pri načrtovanju razvoja turizma in pri poročanju o uresničevanju ciljev računsko sodišče meni, da je bila Mestna občina Novo mesto pri opravljanju nalog s področja turizma delno uspešna. Neustrezno dolgoročno in letno načrtovanje turizma v občini ne zagotavlja merjenja rezultatov pri doseganju zastavljenih ciljev. Pomanjkljiv nadzor nad pobiranjem in odvajanjem turistične takse ter vodenjem evidenc lahko vodi k izgubljanju prihodkov od turistične takse v proračunih občine. Dodeljevanje transferov nosilcem turizma v občini delno z javnim razpisom in dodatno brez javnega razpisa ter z različnih proračunskih postavk povečuje tveganje za netransparentno poslovanje.

6. ODZIVNO POROČILO

Odzivno poročilo ni potrebno, ker so bile že med revizijskim postopkom odpravljene razkrite nesmotrnosti oziroma sprejeti ustrezni popravljalni ukrepi (tretji odstavek 29. člena ZRacS-1), ki jih v nadaljevanju na kratko povzemamo:

- za leto 2007 je občina vzpostavila evidenco o obveznostih posameznih zavezancev za odvajanje turistične takse – točka 3.2;
- občina je pripravila osnutek Pravilnika o sofinanciranju programov turističnih društev, drugih društev in zveze, ki aktivno delujejo v turizmu v Mestni občini Novo mesto, v katerem je opredelila pogoje in merila za dodelitev transferov – točka 3.5.

7. PRIPOROČILA

Računsko sodišče Mestni občini Novo mesto priporoča, naj

- določi koordinatorja za področje turizma, ki bo usklajeval aktivnosti med oddelki mestne uprave, nosilci turizma v občini in drugimi subjekti (predstavniki gospodarstva, drugih lokalnih skupnosti, državo ipd.). Prouči naj, katera znanja in veščine potrebujejo zaposleni, ki se ukvarjajo s turizmom, in zagotovi, da se bodo strokovno izpopolnjevali – točka 2.1;
- razmislil o možnosti poenostavitve dostave mesečnih poročil o številu prenočitev in znesku pobrane turistične takse občini s pomočjo elektronskih medijev (npr. preko elektronske pošte ali z neposrednim vnosom na spletni strani občine – točka 3.2);
- sodeluje s pristojnim davčnim organom tako glede nadzora nad pobiranjem in odvajanjem turistične takse ter vodenjem evidenc kot tudi glede prisilne izterjave turistične takse – točka 3.2;
- v zaključnih računih proračuna prikaže namensko porabo prihodkov od koncesijske dajatve – točka 3.4;
- v proračunih opredeli letne izvedbene cilje, ki bodo natančno določeni, merljivi in vrednostno opredeljeni ter povezani z natančno določenimi, merljivimi in časovno opredeljenimi dolgoročnimi razvojnimi cilji, kar bo občini omogočilo lažje poročanje o njihovem uresničevanju – točke 4.1.1, 4.1.2 in 4.2.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Tomaž Vesel,
prvi namestnik predsednika

Poslano:

1. Mestni občini Novo mesto, priporočeno;
2. Antonu Starcu, priporočeno;
3. mag. Boštjanu Kovačiču, priporočeno;
4. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
5. arhivu, tu.

8. PRILOGI

Priloga 1: Cilji na področju turizma

CILJI NA PODROČJU TURIZMA

---

1. Turistična identifikacija regije.
  2. Osnova za financiranje: turistična taksa in proračun.
  3. Povečati sodelovanje med vsemi gostinsko turističnimi dejavniki v regiji.
  4. Pri celotnem urejanju infrastrukture doseči upoštevanje zahtev turizma.
  5. Iskanje skupnih interesov turizma, Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, Dolenjskega muzeja, Gospodarske zbornice, lastnikov naravnih znamenitosti ter kulturnih spomenikov.
  6. Sofinanciranje projektov ohranjanja in prezentacija kulturne dediščine, projekta vinske ceste.
  7. Izdelati program za gostinsko turistično ponudbo.
  8. Financiranje in vzpodbujanje akcij in projektov za ohranitev čistega okolja.
  9. Čista Krka.
  10. Razvoj turizma na kmetiji.
  11. Prireditve v naselju (posebej v središču Novega mesta – Glavni in Novi trg).
  12. Urejena turistična signalizacija.
  13. Nosilec promocije.
  14. Nagrajevanje – priznanje za urejanje okolja.
-

Vir: Občinska strategija iz leta 1996.

Priloga 2: Strateški cilji razvoja turizma

STRATEŠKI CILJI RAZVOJA TURIZMA

- Izgradnja identitete Mestne občine Novo mesto kot turistične destinacije.
  - Razvijati ustrezne turistične proizvode in izvajati aktivnosti tržnega komuniciranja.
  - Pridobiti na ekskluzivnosti ponudbe (poudarek na kulturni, kulinarčni ponudbi, možnosti športnih aktivnosti, ...).
  - Preusmeritev turističnih tokov (tranzitni gostje na poti na hrvaško obalo).
  - Z aktivnostmi tržnega komuniciranja graditi na prepoznavnosti Mestne občine Novo mesto.
  - V razvoj in promocijo turistične ponudbe vključiti dejavnosti, ki so neposredno in posredno povezane s turizmom.
-

Vir: Občinska strategija iz leta 2003.

RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE · THE COURT OF AUDIT OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija · tel.: +386 (0) 1 478 5800 · fax: + 386 (0) 1 478 5891
sloaud@rs-rs.si · www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office

Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija · tel.: +386 (0) 2 250 5880 · fax: +386 (0) 2 250 5896